Nr. 17 (6898) WARSZAWA, SOBOTA 15 STYCZNIA 1937 r. ROK XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZO NA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-30
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK LUBELSKI" Lublin, ul. Bychawska 24. Przedstawicielstwo na Pomorze i Poznańskie — Inowrocław, ul. Mikołaja 14 m. 2.

Na froncie madryckim

Kontrofensywa wojsk rządowych

Dzielnica uniwersytecka wysadzona w powietrze

KONTRATAK WOJSK RZĄDOWYCH

Rada Obrony Madrytu ogłasza następujący komunikat z dn. 15 b. m. godz. 12 w południe: Pomimo dalej trwających niesprzyjających operacjom warunków atmosferycznych, wojska rządowe rozwinęły na froncie Madrytu kilka ataków o celach lokalnych. Na odcinku dzielnicy uniwersyteckiej przeciwnika zmusiliśmy do opuszczenia kilku budynków kliniki szpitalnej, po rozpaczliwym oporze powstańcy cofnęli się, pozostawiając 250 poległych na polu walki. W parku zachodnim odparliśmy atak Marokańczyków. Pomiędzy Pozuelo a Las Ramizas wojska republikańskie zdobyły ważną pozycję strategiczną Cerro - Gamos. Na froncie baskijskim wojska rządowe posunęły się do łańcucha gór Martallana i zniszczyły tor kolei do La Robla.

WOJSKA RZĄDOWE WKROCZYŁY DO DZIELNICY UNIWERSYTECKIEJ

Agencja telegraficzna Rządu hiszpańskiego donosi: dn. 14 b. m. na odcinku dzielnicy uniwersyteckiej Madrytu wojska republikańskie założyły miny i wysadziły w powietrze budynki, przerobione przez powstańców na blokhauz.

Korzystając z powstałego zamętu, wojska rządowe zdobyły jeden z gmachów kliniki szpitala uniwersyteckiego.

Na froncie aragońskim oddziały katalońskie zajęły 6 miejscowości i różne punkty strategiczne na południe od rzeki Ebro.

NIEPOGODA UNIEMOŻLIWIA OPERACJE LOTNICZE

Ministerjum lotnictwa komunikuje: niepogoda uniemożliwia operacje lotnicze na froncie madryckim.

ŚMIAŁY ATAK MILICJI NA FRONCIE ASTURII.

Z Santander donoszą, że na froncie Leon milicja asturyjska zajęła po śmiałym ataku na bagnety pozycje panujące nad miejscowością Matallana oraz drogą, wiodącą do La Nobla. We wczesnych godzinach rannych wojska rządowe zniszczyły linię kolejową z La Nobla do Matallana oraz 300 metrów toru na linii w El Ponton, zaatakowały powstańców równocześnie z siłami, przybyłymi z Santander. Oddziałom tym udało się zająć wzgórza Bejar.

NIEUDAŁY ATAK NA MALAGĘ.

Wczoraj rozpoczął się silny atak na Malagę, będący przygotowaniem do desantu. Natychmiast zjawiły się eskadry samolotów dwumotorowych lotnictwa rządowego i zaatakowały krążowniki powstańcze „Canarias", „Cervera" kanonierkę „Canovas de Castillo" i kilka innych mniejszych jednostek floty. Jeden z samolotów zdołał zrzucić na krążownik „Cervera" 2 bomby po 100 kg. Krążownik wycofał się z boju i podążył do Ceuty. Wówczas pozostałe okręty powstańcze umknęły z największą możliwą szybkością. Desant nie mógł dojść do skutku.

EWAKUACJA MADRYTU.

Ewakuacja ludności cywilnej Madrytu znacznie wzmogła się. W myśl dekretu gubernatora cywilnego prowincji, ewakuowano w czwartek miejscowości, położone na północ od stolicy, w tej liczmie Fuencarral i Tetuan de La Victorias.

DONIESIENIA ZE ŹRÓDEŁ POWSTAŃCÓW.

Komunikat głównej kwatery wojsk powstańczych, ogłoszony w czwartek wieczorem, donosi o lekkiej strzelaninie, zaznaczając, że na frontach 5, 6, 7 i 8 dywizyj nie nastąpiła żadna zmiana, na froncie madryckim podjęty został atak wojsk rządowych na odcinku Las Rozas, odparty jednak został z dużymi stratami dla nieprzyjaciela. Armie południowe zajęły, po wspaniałej akcji, miejscowość Estepona. Nieprzyjaciel wycofał się, pozostawiając wielu zabitych i znaczny materiał wojenny.

WALKA NA FALACH ETERU.

Rozgłośnia w Teneryfie (powstańcza) podaje, że w ciągu ubiegłej nocy wzmogła się znacznie „walka fal". Przemówienie, które wygłaszał z rozgłośni w Sevilli gen. Queipo de Llano, transmitowane na kilka stacyj, zakłócone zostało niemal na wszystkich długościach fal. Większa część tego przemówienia była zupełnie niezrozumiała.

Znowu straszna katastrofa kolejowa

Dwa pociągi zderzyły się

10 osób zginęło, 40 ciężko i lżej rannych

Dn. 15 b. m. o godz. 5.15 na stacji Mysłowice w dyrekcji katowickiej pociąg osobowy nr. 1114, idący z Oświęcimia do Katowic,

NAJECHAŁ NA POCIĄG TOWAROWY,

wskutek czego wykoleiły się i zostały rozbite wagon bagażowy i wagon klasy 3-ciej pociągu nr. 1114, a spośród stojących na tym torze wagonów towarowych wykoleiły się 2 ostatnie wagony.

ZABICI ZOSTALI KONDUKTOR ORAZ 7 PODRÓŻNYCH CIĘŻKO RANNYCH JEST 17 OSÓB, LŻEJ — 25.

Ranni po okazaniu im natychmiastowej pomocy przez lekarzy kolejowych i szpitalnych, zostali odstawieni do szpitala w Mysłowicach, część zaś lżej rannych udała się w dalszą podróż.

Z przewiezionych do szpitala dotychczas zmarły dwie osoby, tak, że ogólna liczba zabitych wzrosła do dziesięciu.

PRZYCZYNY KATASTROFY.

Co do przyczyn katastrofy, tymczasowo można ustalić co następuje: pociąg nr. 114 normalnie przyjmowany był na torze nr. 7. W dniu katastrofy

TOR NR. 7 BYŁ ZAJĘTY,

o czym dyżurny ruchu Urbanek był powiadomiony. Urbanek ze swej strony powiadomił stację Brzezinkę w celu uprzedzenia drużyny pociągowej, że pociąg nr. 1114 będzie przyjęty nie na tor 7, lecz na tor 6,

ALE NIE PRZYGOTOWAŁ PRZEBIEGU NA TOR 6,

lecz — jak zwykle — na tor 7. Wobec tego pociąg nr. 1114 wjechał na tor

ZAJĘTY PRZEZ WAGONY TOWAROWE.

Władze dyrekcyjne prowadzą dochodzenie na miejscu. Ponadto ministerium komunikacji wysłało specjalną komisję w celu szczegółowego zbadania przyczyny wypadku.

Wieczorem aresztowany został dyżurny ruchu Urbanek.

PIERWSZA LISTA OFIAR

W katastrofia kolejowej na stacji Mysłowice utraciły życie następujące osoby: Jagoda Jan, Noworyta Władysław Wasilek Teodor, Dąbek Karol, Chromy Ryszard, Badower Jan.

Odnieśli rany: Klima Bartłomiej, Dziecko Teodor, Tylok Franciszek, Żórawik Józef, Piechota Roman, Blomber Mendel, Mis Mateusz, Brom Jan, Radwański Jan, Klaja Ludwik, Radwański Franciszek, Wiśniewski Józef, Pączek Leopold, Waluś, Siupka Piotr, Tyman Wilhelm, Janusiewicz W., Seweryn Alojzy, Cieplak Józef, Demba August, Chramiec Stefan, Rogosz Leopold, Kosiak Paweł, Skiłka Józef, Pydler Teodor, Kozioł Konrad, Walus Jan, Brom Jan, Wioska Stefan, Hołda Jan. Hildegarda, Magiera Stanisław, Gros Stefan, Jachimczyk Jan. Wasikop. Wybraniec Helena, Synowiec Józef, Danobis Piotr, Kałuża Paweł, Wybraniec Roman, Jaroniecki August.

Prezydent Azana

Wbrew różnym kłamstwom prasy faszystowskiej na temat rzekomego „uwięzienia" prezydenta Azany przez Rząd Ludowy, — ag. PAT. stwierdza, że Prezydent Azana (prezydent Republiki Hiszpańskiej) „cieszy się zupełną wolnością" i uczestniczy, oczywiście, w kierowaniu Państwem w granicach swoich uprawnień konstytucyjnych.

Azana przebywa stale, jak pisaliśmy w jednej z naszych korespondencyj z Hiszpanii, w klasztorze na górze Montserrat, koło Barcelony i stamtąd codziennie dojeżdża do Barcelony, gdzie znajdują się biura Prezydenta.

Hiszpania Ludowa ogłasza amnestię

Delegacja Kortezów w Walencji przyjęła w czwartek ustawę o amnestii dla przestępstw, popełnionych z motywów politycznych i społecznych przed dniem 15 lipca 1936 r. Amnestia obejmuje również skazanych i obwinionych o przestępstwa pospolite i wojskowe, popełnione przed tą datą. Sprawcy przestępstw, dokonanych w związku z tłumieniem ruchu rewolucyjnego z października 1934, nie będą korzystali z ustawy amnestyjnej

Pomoc lekarska dla armii ludowej

Na odczycie, zorganizowanym przez Niezależną Partię Pracy w Londynie, Izabella Brown podała ciekawe szczegóły o pomocy lekarskiej dla walczących w Hiszpanii. Oświadczyła ona m. in., że do transfuzji krwi używa się „krwi konserwowanej". Lekarzy angielscy trzymają krew w aparatach chłodzących, podzieloną na 4 kategorie. Po zbadaniu, do jakiej grupy należy krew rannego, przystępują do szybkiej transfuzji, doprowadzając uprzednio krew do właściwej temperatury.

Oddziały szturmowe

sformowane na pograniczach Rzeszy

Niemieckie ministerium propagandy rozesłało do redaktorów i wydawców gazet na pograniczu wschodnim i południowym Niemiec sensacyjny okólnik, dotyczący formowania oddziałów straży granicznej.

— Przypominamy — brzmi okólnik — że wiadomości o straży granicznej nie powinny ukazywać się w druku. W szczególności unikać należy wszelkich aluzji, z którychby wynikało, że ta organizacja specjalna może być upodobniona do armii regularnej.

W związku z tym okólnikiem informują, że specjalne formacje straży granicznej, utworzone w końcu ubiegłego roku, działają już w Bawarii i Saksonii na pograniczu Czechosłowacji, oraz na Śląsku na pograniczu Polski. Formacje straży granicznej mają być utworzone również na pograniczu Szwajcarii i Francji.

Nie ulega wątpliwości, że formacje straży granicznej nie mają charakteru jakiegoś korpusu ochrony pogranicza, lecz są po prostu oddziałami szturmowymi, przeznaczonymi do zadań specjalnych na pograniczu. Do oddziałów tych dobierani są kandydaci w wieku 18—45 lat, „wypróbowani" pod względem narodowym.

Formacje straży granicznej będą używane wówczas, kiedy armia regularna zachowywać musi neutralność. (PRESS).

„Wolne" M. Gdańsk

POLICJA — „NARZĘDZIEM KIEROWNIKÓW PAŃSTWA"

Senat gdański wydał rozporządzenie, sprowadzające zmiany w organizacji policji gdańskiej i nadające jej nowe uprawnienia.

W komentarzach urzędowych powiedziano, że obowiązujące dotychczas w Gdańsku pruskie rozporządzenia o organizacji i uprawnieniach policji okazały się przestarzałe i że dopiero teraz „policja w Gdańsku stanie się tym — czym być powinna, a mianowicie narzędziem kierowników państwa".

Nowe uprawnienia i formy organizacyjne policji gdańskiej zostały oczywiście oparte na odnośnych wzorach w „Trzeciej" Rzeszy.

ODPRAWA U „GAULEITERA" FORSTERA.

W biurach „gauleitera" Forstera przy Jopengasse odbyła się odprawa mówców partii hitlerowskiej na obszarze W. Miasta, zwanych „gauredner".

Forster wyznaczył im kwestie, na temat których mają przemawiać na zebraniach w okresie najbliższych tygodni.

Z POLICJI DO IZBY KULTURY.

Dotychczasowy kierownik izby kultury (Kulturkammer) w Gdańsku, dr. Georgens, zamierza opuścić W. Miasto i przenieść się do Niemiec. Jako następca na stanowisku kierownika izby kultury wymieniany jest urzędnik policji politycznej w Gdańsku, Tuchel.

Przed wstąpienem do policji był Tuchel właścicielem księgarni w Gdańsku. W służbie policyjnej dał się poznać z brutalności wobec więźniów politycznych. (PRESS)

Sztylet dla Goeringa

Agencja Stefani donosi: Premier Goering złożył wizytę w komendzie głównej milicji faszystowskiej, gdzie powitał go gen. Russo, szef sztabu milicji. Następnie premier Goering udał się do mauzoleum ku czci poległych milicjantów. Generał Russo ofiarował Goeringowi na pamiątkę sztylet szeregowca milicji.

Austria ochrania swą armię

przed wpływem hitleryzmu

W tych dniach wznowione zostały w Wiedniu austriacko - niemieckie rokowania handlowe. — Przeprowadzono poprzednio rozmowy ujawniły, że Niemcy przystąpiły do rokowań z Austrią z przeświadczeniem, iż Berlinowi uda się uzyskać wpływy na uzbrojenie i organizację armii austriackiej.

W czasie pertraktacji Niemcy wystąpiły z żądaniem, aby wzamian za eksport do Niemiec Austria przyjęła z Niemiec uzbrojenie dla swojej armii. Delegaci niemieccy dawali do poznania, że Rząd Rzeszy przyjąłby z radością bliską współpracę w dziedzinie wyekwipowania i uzbrojenia armii austriackiej. W związku z tymi tendencjami Niemiec mówiono nawet o możliwościach ściślej współpracy sztabów generalnych obu państw.

W rządowych sferach austriackich postanowiono zdecydowanie przeciwstawić się tendencjom niemieckim do uzyskania wpływów na armię austriacką rozumiejąc, że byłoby to zagrożeniem niepodległości Austrii. Prasa austriacka zamieszcza w tym duchu artykuły wobec wznowienia rokowań handlowych z Niemcami.

Trocki pozostanie w Meksyku

Trocki pozostanie w mieście Meksyk, wynajął hacjendę pod miastem w Coyacan. Od czasu przyjazdu do miasta, Trocki nie opuszczał mieszkania malarza Rivera, u którego zatrzymał się.

Grypa zabija

Liczba zmarłych na grypę w Anglii i Irlandii wyniosła w ubiegłym tygodniu 836 osób.

Budżet Min. Poczt i Telegrafu

w Komisji Sejmowej

Więcej korespondujemy, więcej depeszujemy, więcej mamy telefonów.

Komisja Budżetowa Sejmu rozpatrywała wczoraj budżet Min. Poczt i Telegrafu.

Referent p. Pacholczyk podkreślił wzrost obrotów pocztowych w korespondencji krajowej, natomiast obroty zagraniczne wykazują słabą tendencję rozwojową.

W roku 1935 ogólny obrót przesyłek krajowych wynosił 652 miliony sztuk, gdy w roku 1934 o 5 milionów mniej. Również przesyłki paczkowe wykazują wzrost, a jeszcze bardziej wszechstronny jest rozwój telefonu. Liczba abonentów na sieciach przedsiębiorstwa wzrosła w roku 1935 o 6500 do sumy 91.300. W tym samym czasie PAST notuje wzrost o 10900 telefonów, dochodząc do cyfry 82900.

Liczba telegramów w roku 1935 wzrosła o 400.000, dochodząc do 7.800 tys.

W związku z rozwojem poczty i telegrafu wzrosła też liczba pracowników w roku 1935 o 1242 osoby.

Bardzo znamienny jest również wzrost abonentów Polskiego Radia, w którym Rząd ma udział w wysokości 95.8 proc.

Polskie Radio posiada obecnie 8 stacyj nadawczych, których praca w roku 1935/6 wyraża się w liczbie 39.399 tysięcy godzin. Nadwyżka dochodów nad wydatkami w ciągu 8 miesięcy roku budżetowego 1936-7 wynosi 3.134 tys. zł.

Dyskusja

PODSŁUCH TELEFONICZNY.

W dyskusji, jaka wywiązała się po referacie, nie dominowała tym razem kwestia żydowska, lecz sprawa podsłuchu telefonicznego. Okazuje się, że nawet obecni lojalni, potulni posłowie są także podsłuchiwani.

Pos. Sowiński powiada:

„Są pewne osoby, które ubrdały sobie, że są powołane do inwigilacji i zdarzają się wypadki podsłuchiwania rozmów najlegalniejszych nawet obywateli, co nie tylko jest drażniące i niedopuszczalne, ale powoduje także straty materialne, bo gdy się prowadzi kosztowną rozmowę telefoniczną z Londynem lub Paryżem, a ktoś się włącza, to rozmowa jest utrudniona i słabo słychać".

P. Krawczyński nie wierzy w podsłuch. Dzieje się to jedynie na skutek złego stanu linii telefonicznych.

Częste są wypadki, że telefonistka musi pośredniczyć w rozmowie międzymiastowej między dwoma rozmówcami. Jeżeli linie telefoniczne będą dobre, skończy się też rzekomy podsłuch.

P. Sowiński, jako fachowiec elektryk, wyjaśnia, że podsłuch istnieje, abstrahując od wypadków, kiedy telefonistka istotnie musi interweniować.

Zdaniem ukraińskiego posła Peleńskiego podsłuch niewątpliwie istnieje i nie można go kłaść na karb ciekawości telefonistek.

STACJE RADJOWE.

Pos. Hołyński, Walewski i Krzeczunowicz domagają się powiększenia ilości stacji radiowych, szczególnie na kresach wschodnich i zachodnich.

P. Krzeczunowicz, mieszkający w odległości około 100 klm. od Lwowa, znacznie lepiej słyszy Kijów i Odessę od Lwowa.

Następnie zabrał głos min. Kaliński.

MOWA MINISTRA KALIŃSKIEGO

(W streszczeniu)

Minister Kaliński na wstępie przedstawia przebieg akcji w związku z komercjalizacją przedsiębiorstwa, co wymagało i jeszcze wymaga dużego wysiłku.

LISTONOSZE WIEJSCY.

Dalej p. minister powiada:

„Wzrost wydatków w roku przyszłym przeznaczony jest w przeważnej części na personalia dwojakiego rodzaju. Najważniejszym z nich jest zaprowadzenie instytucji listonoszy wiejskich. Realizujemy tam plan stopniowo w centralnych i wschodnich województwach, poczynając od najbardziej potrzebujących województw krakowskiego, kieleckiego i łódzkiego. W roku przyszłym przystąpimy do innych województw".

PRACOWNICY POCZTY I TELEGRAFU.

W sprawie uposażenia pracowników p. minister oświadczył:

„Muszę stwierdzić, że rzeczywiście warunki materialne personelu pocztowego są na ogół ciężkie. Pracownicy umysłowi pozostają w swej masie w grupie VII do IX, od 145 do 207 zł. Pracownicy niżsi w grupie IX i X od 120 do 145 zł. Jest to uposażenie, jak tu stwierdzano, niewątpliwie skromne. Trudno je porównać z innymi resortami, ale zgadzam się, że jest skromne. Pracownicy pocztowi pracują po kilkanaście godzin na dobę. Wielu z nich ma liczne rodziny. Jedną ze spraw, — która nam leży na sercu, jest polepszenie bytu pracowników".

POLSKIE RADIO.

„Nasuwa się sprawa pokrycia całego kraju siecią nowych radiostacji względnie powiększenia mocy już istniejących, oraz budowy gmachów dla celów radiofonii, tam, gdzie istnieją stacje radiofoniczne. Na pierwszy plan oczywiście wysuwałaby się stolica. W tej chwili buduje się gmach dla radiofonii w Katowicach. W hierarchii potrzeb P. R. stawiam na pierwszym planie rozbudowę radiostacji, na dalszym planie budowę gmachu w Warszawie, jeżeli nie uda się tych obu inwestycji wykonać równocześnie. Program nasz obejmuje rozbudowę dwóch stacji na kresach wschodnich, jedną prawdopodobnie w Baranowiczach, drugą na Wołyniu".

NIE MA PODSŁUCHU!

Poruszono kwestię podsłuchu. Otóż chciałbym stwierdzić, że podsłuchu nie ma. Te szmery czy trzaski, które Panowie odczuwają wynikają z regulaminu ruchu obowiązującego telefonistkę. Telefonistka jest obowiązana po dokonaniu połączenia przekonać się, czy rozmowa doszła do skutku, ewent. ułatwić porozumienie się w razie nie słyszalności. Stwierdzam, że nie mamy czasu na podsłuch, że nawet ciekawość bardzo często nie może się ujawnić w postaci podsłuchu, bo nie ma na to czasu".

* *
*

W końcu dyrektor Polskiego Radia p. Roman Starzyński oraz wicedyrektor Piotr Górecki udzielili wyczerpujących wyjaśnień co do działalności i programów Polskiego Radia.

Wzrost wkładów w P. K. O.

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Zawiadowczej P. K. O., która, po wysłuchaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej, zatwierdziła bilans P. K. O. za rok 1936, zamykający się czystym zyskiem zł. 5.599.474,55.

Wkłady wzrosły w ciągu roku ubiegłego o złotych 13.981.942,60, osiągając na dzień 31 grudnia ub. r. ogólną sumę zł. 895.668.821.29. Książeczki oszczędnościowe wzrosły w ciągu roku sprawozdawczego o 397.988 szt. do 2.286.830 sztuk. Ogólny obrót wyniósł nienotowaną dotąd cyfrę 30 miliardów złotych.

Posiedzenie Senatu

Przed przystąpieniem do porządku dziennego marszałek Prystor wygłosił przemówienie ku uczczeniu zmarłego przed paroma dniami sen. gen. Popowicza.

Senat wysłuchał tego przemówienia stojąc.

Przyjęto około 20 ustaw, które poprzednio zostały już uchwalone przez Sejm. Odroczono jedynie ustawę o ratyfikacji konwencji w sprawie wieku dopuszczenia dzieci do robót nieprzemysłowych. — Referowała ustawę sen. Jaroszewiczowa, która oświadczyła, co następuje:

„Po zbadaniu przepisów, obowiązujących w Polsce, w sprawie pracy dzieci, doszłam do wniosku, że Polska narazie powinna się powstrzymać od ratyfikowania tej konwencji. Zaobserwowano w Polsce wybitne pogorszenie się stanu zdrowia dzieci, zbyt wcześnie zajętych pracą zarobkową. Stwierdzono, że 42 proc. dzieci, pracujących gorączkuje. W niektórych zawodach nabawiają się chorób skórnych, a procent gruźlicy jest zastraszający. Zagadnienie określenia wieku, poniżej którego nie wolno dzieci zatrudniać, jest dla nas niesłychanie doniosłe. A tymczasem w Polskim ustawodawstwie istnieją w tej materii znaczne luki. *Uzasadnienie rządowe powołuje się na to, że nie wolno u nas zatrudniać dzieci poniżej lat 15-tu. Tak było według dawnej Konstytucji. Według obowiązujących obecnie ustaw tylko w niektórych dziedzinach pracy nie wolna zatrudniać zarobkowo dzieci poniżej lat 15-tu, natomiast w innych dziedzinach norma wieku nie jest określona.* Konwencja z roku 1932, o którą tu chodzi, w pewnych wypadkach ustala granicę wieku na lat 14 a nawet dla pewnych występów artystycznych na lat 12. Słuszne jest stanowisko, ażeby naprzód wypełnić luki w naszym ustawodawstwie zanim się ratyfikuje tę konwencję. Drugi motyw jest natury raczej formalnej, mianowicie konwencja ta jeszcze w roku bieżącym ma być znowelizowana. Dotychczas zaledwie 6 państw konwencję ratyfikowało".

W głosowaniu przyjęto wniosek odraczający, wobec czego projekt ustawy pozostaje w Komisji Senackiej.

Jak w oświetleniu powyższych faktów wygląda twierdzenie polskiej klasy posiadającej oraz zaprzedanej im prasy o „przeroście" polskiego ustawodawstwa socjalnego?

Terroryści czy bandyci?

Kto zamordował delegatkę na Kongres Sowietów

Jak podaje prasa sowiecka, śledztwo w sprawie morderstwa delegatki na 8 kongres Sowietów Mawaniu Proninoj pisał, iż okoliczzamordowana w celach rabunkowych przez trzech bandytów Rozowa, Fiedotowa i Jeszczorkina, synów kupieckich i kulackich.

„Izwiestia" podając opis okoliczności morderstwa twierdzi, iż Pronina padając pod ciosami bandytów krzyknęła „rozbój". Przypomnieć należy, iż „Komunisticzeskoje Proswieszczenie" donosząc dn. 14 grudnia ub. r. o zamordowaniu Proninonj pisał, iż okoliczności morderstwa świadczą, że ma się tu do czynienia z zawczasu przygotowanym aktem terorystycznym ze strony wroga klasowego, a specjalny korespondent „Prawdy" donosząc o innym napadzie pisał, że miasto Mielekies stało się „meliną" kontrrewolucyjnych elementów. Jak wynika z powyższego, proces o morderstwo Proninoj będzie procesem kryminalnym, a nie politycznym. Mordercom grozi kara śmierci.(PAT.)

Blok państw Azji Mniejszej

został rozbity przez delegatów Turcji

Z wiarogodnych źródeł donoszą, że rokowania prowadzone przez Turcję, Irak, Iran i Afganistan w sprawie utworzenia bloku panstw Azji Mniejszej rozbiły się skutkiem nie dających się wyrownać przeciwieństw między Turcją i Irakiem. Opuszczenie Teheranu przez delegację turecką, które nastąpiło przed 4 dniami pod pozorem wyjazdu po nowe instrukcje uważane jest ogólnie za ostateczne zerwanie rokowań. (PAT.)

Nad polskim morzem

ZAMARZNIĘCIE ZATOKI PUCKIEJ

Ponieważ temperatura nadal zniżkuje, u brzegów nasady Helu lód stale narasta i osiągnął już w zatoce Puckiej Kęp, Swarzewska i brzegów półwyspu pod Kuźnicą grubość od 3 do 4 cm. O ile mróz się utrzyma, liczyć się należy z zamarznięciem zatoki pod Puckiem.

BURZA ZNISZCZYŁA BRZEG POD KARWIĄ

Zniszczony podczas burzy brzeg pod Karwią jest obecnie zabezpieczany faszynami i oliciem pali. Prace mają charakter prowizoryczny w celu uratowania resztek wydm przed zniszczeniem i w razie burzy przed wtargnięciem morza w głąb lądu.

Z sali sądowej stolicy

Znowu nadużycia sądownika

Liczba procesów urzędników sądowych, oskarżonych o nadużycia, powiększyła się znowu o proces b. sekretarza sądu grodzkiego do spraw rekwizycji Mariana Gudrymowicza. Oskarżony od roku 1933 zaczął uprawiać machinacje z sumami, wpłacanymi przez klijentów, załatwiających spadki amerykańskie. Sekretarz Gudrymowicz urządzał się w ten sposób, że opłaty przywłaszczał sobie, a akty dla niepoznaki „ginęły". Ginęły one zresztą zawsze w ten sam sposób, bo zostawały złożone „na przechowanie" w mieszkaniu szwagierki oskarżonego Paulowej.

Kierownik sądu doszedł do wniosku, że dzieją się jakieś machinacje i Gudrymowicza usunął. Gdy zaczął pracować jego następca, nadużycia wyszły na jaw. Rewizja odkryła w mieszkaniu Paulowej 3 tysiące ukrytych aktów.

Suma zdefraudowanych przez nieuczciwego urzędnika pieniędzy wynosi 5 tys. zł.

Wobec obfitości materjału proces trwa.

Sprawa o komunizm

Na ul. Żelaznej grupa młodzieży usiłowała zawiesić na drutach tramwajowych transparent. „Amatorzy" detektywi, małżonkowie Karkowscy wskazali, jako na inspiratorkę tego zbiegowiska, na młodą dziewczynę, która miała ów transparent ukryć pod paltem. Gdy jednak policjant aresztował ową kobietę, tłum ją odbił, poturbowawszy policjanta i Karkowską.

Po kilku miesiącach tę samą kobietę aresztowano podczas gdy nalepiała ulotki komunistyczne. Była nią Tauba Rabe.

Sąd skazał ją na 3 lata więzienia za działalność komunistyczną.

I. K.

Przegląd prasy

„WALKA LUDU".

Wczoraj ukazał się pierwszy numer nowego dziennika socjalistycznego „*Walka Ludu*". Wywołał zrozumiałe zainteresowanie w społeczeństwie, zwłaszcza w masach robotniczych; rozszedł się też w wielu dziesiątkach tysięcy egzemplarzy.

W ten sposób nasza prasa socjalistyczna, która w ostatnich latach poczyniła ogromne postępy ZNOWU WZBOGACA SIĘ, i to bardzo znacznie! Nowy dziennik — popołudniowy, tani (5 gr.) popularny! — powinien zdobyć sobie te najszersze masy ludu pracującego — tak w miastach i osadach robotniczych, jak nawet po wsiach. Tak, *wieś* już stopniowo dojrzewa do dziennika — tylko brak pieniądza na wsi hamuje ten naturalny proces kulturalnego dojrzewania wsi. Takie wielkie środowiska proletariatu i wszelakiej biedoty, jak *Warszawa* (przedmieścia! okolice!) domagają się poprostu taniego i popularnego dziennika socjalistycznego! Przeróżne 5-groszowe „Małe Dzienniki" klerykalne i „Jutra" ONR-owe wyzyskują — ile się da — swe stanowisko monopolowe dla celów najprymitywniejszej demagogii.

Witamy jaknajserdeczniej młodego kolegę i zarazem towarzysza w pracy socjalistycznej. Albowiem nowy dziennik jest ściśle z partią związany i hasła PPS. poniesie daleko w masy pracujące.

Cieszymy się bardzo z nowego objawu żywotności i siły naszego ruchu.

Życzymy powodzenia!

„DYSKUSJA" W „SEJMIE".

Dyskusje w Sejmowej komisji budżetowej są puste i jałowe. Pp. posłowie boją się nie dogodzić naczalstwu — wobec tego starają się nie poruszać rzeczy przykrych. Natomiast z przyjemnością oglądają pokazy „zwartych szyków policyjnych w Golędzinowie. Za pewne wydaje się im, że „zwarte szyki" policyjne zastąpią rozpatrzenie istotnych problemów, np. socjalnych.

Nawet „Czas" jest wściekły na ten „poziom" dyskusji (nad budżetem min. spraw wewnętrznych) i pisze:

„Dyskusja nad budżetem ministerium Spraw Wewnętrznych, dotknęła wielu spraw ważnych, ale *może zbyt teoretycznie*. Ze strony posłów widocznie było przy tym *usiłowanie, aby przemówienie utrzymać w tonie umiarkowanym*".

Niezadowolony „Czas" streszcza się —

„Dyskusja była *na ogół nie zbyt żywotna (!)*. Jeden ze śląskich posłów rzucił jednak kilka postulatów *mających cechę faktycznego realizmu*. Żądał on wypracowania zasad polskiego parlamentaryzmu i *stworzenia takiej reprezentacji, która by odtwarzała pełne oblicze kraju*. Transponując te żądania na język praktyczny, jest to postulat *zmiany ordynacji* wyborczej i *nowych wyborów*. Nic zatem na razie nie przemawia, aby Sejm i rząd chciały wejść na tę drogę".

Wygodniej oczywiście mieć taki Sejm, który „usiłuje (wedle określenia „Czasu") utrzymać swe przemówienia w tonie *umiarkowanym*„ t. zn. potulnym. Rząd się oszczędza, a wszystkie biedy wali się na *Żyda*. „Widocznie więc już wolno!" — jak to stało w dawnej piosence.

KONIEC BLAGI.

Do niedawna przeróżni demagogy endeccy i inni przedstawiali rzecz tak, że rządowcy hiszpańscy — to sami bezbożnicy, a rebelianci — to sami patentowani „katolicy". Zniecierpliwiona katolicka „Polonia" jeszcze raz obala tę blagę —

„W obozie, walczącym z faszystowskim rządem jeneralskim Franca, *nie brak katolików z przekonania*. Znajdują się w nim katolicy autonomiści *baskijscy*, których ani o bolszewizm, ani o bezbożnictwo posądzić nie można. Znamienny jest fakt, że katoliccy-Baskowie z rządem walencyjskim (madryckim) zawarlil *umowę*, w której tenże *rząd zobowiązał się szanować wolność religijną, respektować prawa Kościoła katolickiego*, narodowe żądania Basków, a co najciekawsze, nie przeszkadzać Baskom w wprowadzeniu w życie zasad, zawartych *w papieskich encyklikach socjalnych*. Przywódca katolickich Basków, Igonrieta, niedawno wygłosił w Paryżu publiczny odczyt, w którym przedstawił słuchaczom treść tej umowy Basków z rządem walencyjskim. *Ale i wielu katolików hiszpańskich stoi w obozie lewicowym*".

„Polonia" przytacza mnóstwo ciekawych faktów. Podamy tu jeden ciekawy głos —

„Niedawno kanonik kapituły w Kordobie, ks. Gallegos y Rocaful ogłosił w czasopiśmie barcelońskim „Vanguardia" ciekawy artykuł, w którym, powołując się na encykliki socjalne papieskie, dowodzi, że wyuzdany kapitalizm *zamienił masy robotnicze w niewolników*, a wskutek tego *katolik nie ma żadnych przyczyn, aby sympatyzować z liberalistycznym kapitalizmem*".

Głupia blaga się kończy. Ale jeszcze długo różne świstki klerykalne i inne reakcyjne będą wyzyskiwały argument „bezbożniczy" przeciw hiszpańskim rządowcom.

LIMANOWSKI.

Sygnalizujemy (później omówimy obszernie) ukazanie się w wyd. „Roju" I tomu „*Pamiętników*" B. Limanowskiego z przedmową t. Próchnika, przypisami, licznemi fotografiami. Pięknie wydany tom (500 str.) obejmuje lata 1835—70.

W ten sposób zrobiony został pierwszy krok — zaczynamy zaznajamiać się z pamiętnikami naszego wielkiego Nauczyciela!

K. CZ.

Sytuacja w Chinach

Prasa chińska donosi, że główny przewódca komunistów północno-zachodnich Chin, Mao-Tse-Tung przybył do Sian-Fu, witany owacyjnie przez studentów i część ludności. Fakt ten świadczy o postępującym zbliżeniu między wojskami komunistycznymi a wojskami Czang-Sue-Lianga. Prawdopodobnie komuniści usadowią się w prowincjach Kan-Su i Szen-Si i starać się będą wywierać wpływ na politykę Chin. Obserwatorzy chińscy sądzą, że Nankin nie jest skłonny załatwić sprawy Szen-Si siłą.

Parlament japoński nie jest zadowolony

z polityki japońskiej wobec Chin i Z.S.S.R.

Agencja Domei donosi: Parlament japoński wznowi prace po przerwie świątecznej dn. 22 b. m. Przed otwarciem sesji, partie polityczne odbyły narady o polityce zagranicznej Rządu. Na naradach tych dawano wyraz przekonaniu, że polityka zagraniczna Rządu w szczególności w stosunku do Chin i Z. S. S. R. *doznała niepowodzenia*. Kenjukaj — największa partia w Izbie wyższej, i Kosejkaj — druga co do liczebności w tejże Izbie — w uchwałach wzywają do ostrożności w akcji dyplomatycznej. Uchwały stronnictw Izby niższej — Minseito i Sejukaj są zredagowane znacznie ostrzej.

Pogoda słoneczna i mroźna

Przewidywany przebieg pogody dn. 16 b. m.: W dalszym ciągu jeszcze pogoda słoneczna i mroźna jedynie w dzielnicach zachodnich i południowo-zachodnich stopniowy wzrost zachmurzenia aż do opadów. Umiarkowane wiatry południowo - wschodnie.

Anglia idzie na rękę hitleryzmowi

Anglia i Francja podjęły w końcu ub. roku kroki dyplomatyczne w Berlinie i Rzymie w sprawie wstrzymania napływu ochotników do Hiszpanii i roztoczenia kontroli nad nieinterwencją w wojnie hiszpańskiej.

Anglia domagała się rychłej odpowiedzi.

Odpowiedzi istotnie szybko nadeszły. Określiliśmy je jako kpiny ze zdrowego rozsądku, ale Anglia i Francja wzięły je serio i zaczęły dalej snuć misterną nić dyplomacji.

Otóż gdyby nawet traktować serio odpowiedzi niemiecko - włoskie, to cóż one zawierały? Zawierały zgodę na wstrzymanie wysyłki „ochotników", ale uzależniły tę zgodę od szeregu warunków, przede wszystkim od kontroli na miejscu, t. j. w Hiszpanii, nieinterwencji. Sama ta kontrola jest rzeczą skomplikowaną; wymaga ona przede wszystkim **dobrej woli** u kontrolujących, czego u hitleryzmu i faszyzmu nie ma; ale pomijając już ten niezbędny warunek, same rokowania o system kontroli przeciągną się czas dłuższy, a przez ten czas Niemcy i Włochy w tempie przyśpieszonym zaopatrywać będą rokoszan hiszpańskkich w sprzęt wojenny i ludzi; co też robią. Odpowiedzi niemiecko - włoskie były właśnie obliczone na zwłokę, co jest zwykłą taktyką faszystowską, która ich, niestety, dotąd jeszcze ani razu nie zawiodła.

A cóż robi Anglia? Szlachetny rząd konserwatywny jest tak przejęty „zasadniczą" zgodą Niemiec i Włoch, że pierwszy „wspaniałomyślnie" wydaje zakaz **werbowania ochotników i zaciągania się do służby wojennej w Hiszpanii!** Można sobie wyobrazić radość, jaka zapanowała w Niemczech i Włoszech na wieść o tym postanowieniu! Idzie ono przecież na rękę faszyzmowi, że aż miło! Rząd hiszpański byłby pozbawiony pomocy ochotników cudzoziemskich, którzy już tyle dobrego, uczynili dla niego i którzy symbolizują solidarność międzynarodową demokracji, a do Franca napływałyby coraz to liczniejsze zastępy hitlero - faszystów.

Kroku angielskiego nie można tłomaczyć chęcią okazania dobrej woli i pociągnięcia za sobą Niemiec i Włoch. Przecież popełniono już ten fatalny błąd, że po wystąpieniu z propozycją o nieinterwencji, Anglia i Francja, nie czekając na odpowiedź Niemiec i Włoch, natychmiast zabroniły wywozu sprzętu wojennego do Hiszpanii, Niemcy i Włochy zaś odpowiedziały dopiero po trzech tygodniach i również, jak obecnie, „zasadniczo" przyjęły propozycję, nie myśląc ani chwili o jej stosowaniu.

Taktyka Anglii wypływa stąd, że sprawa hiszpańska jest jej w gruncie rzeczy bojoętna, a chodzi jej jedynie o to, by wojna hiszpańska nie wyrodziła się w wojnę powszechną. Wszystko jej jedno, kto Hiszpanią będzie rządził, Franco czy kto inny, ale woli faszystę Franco, niż socjalistę Caballero; własne swe interesy Anglia — tak jej się przynajmniej zdaje — potrafi obronić przy każdym rządzie hiszpańskim.

Tej taktyce „obojętności" przeciwstawia się **zdecydowana taktyka niemiecko - włoska zdobycia Hiszpanii dla faszyzmu za wszelką cenę.** Dla tego Niemcom i Włochom udaje się tak łatwo szantażować Anglię, która dobrowolnie ulega temu szantażowi, wierząc, że kosztem Hiszpanii jeszcze raz, po Abisynii, „uratuje" pokój Europy.

Nieszczęściem Hiszpanii jest nie tylko nieszczera i dwulicowa polityka Anglii, ale — bodaj w większym jeszcze stopniu — polityka Francji. Rząd Frontu Ludowego we Francji od początku związał się w sprawie hiszpańskiej z rządem konserwatywnym Anglii, nie licząc się zupełnie z rządem Frontu Ludowego w Hiszpanii. Zamiast uzgodnić swą taktykę z tym właśnie Rządem i wspólnie wpływać na Rząd angielski w myśl interesów obu demokracyj romańskich — albo w razie oporu Anglii skłonić ją do neutralności—Francja oddała Hiszpanię na pastwę „nieinterwencji" i wyrządziła jej i sprawie demokracji wielką szkodę.

Obecnie Francja skwapliwie podchwyciła „inicjatywę" angielską co do ochotników i Rząd wniósł projekt odpowiedniej ustawy do Izby Deputowanych. W Anglii „inicjatywa" Rządu wywołała oburzenie. Lewica ruchu robotniczego oświadcza, że się nie będzie podporządkowywała zakazowi werbunku. Organ Partii Pracy „Daily Herald" nazywa ten zakaz „głupim błędem".

I Francja, sądząc z ostatnich wiadomości, może popełnić ten „głupi błąd".

Ano, zobaczymy co z tego będzie...

(j. m. b.).

XXIV Kongres P.P.S.

Dnia 31-go stycznia, oraz 1-go i 2-go lutego 1937 r. odbędzie się w Radomiu XXIV Kongres P. P. S. z następującym porządkiem dziennym:

1. **Zagajenie.**
2. **Wybór Prezydium XXIV Kongresu.**
3. **Powitania.**
4. **Wybór Komisyj Kongresu: Mandatowej, Programowej, Statutowo-Regulaminowej, Wnioskowej, Matki.**
5. **Program P. P. S. *)**
6. **Statut organizacyjny P. P. S. *)**
7. **Sprawozdania: a) Centralnego Komitetu Wykonawczego polityczne, oraz organizacyjne i najbliższe zadania Partii, b) Komisji Rewizyjnej.**
8. **Dyskusja nad sprawozdaniami.**
9. **Sprawozdania: Komisji Programowej, Statutowej i Wnioskowej oraz głosowanie zgłoszonych rezolucyj i wniosków.**
10. **Wybory władz kierowniczych Partii.**
11. **Wolne wnioski.**
12. **Zamknięcie Kongresu.**

UWAGA: Odnośnie pkt. 5-go i 6-go. — Przy tych punktach przewiduje się jedynie referaty, poczym cała sprawa Programu i Statutu przejdzie do odnośnych Komisyj Kongresu, w których odbędzie się szczegółowa dyskusja nad zgłoszonymi projektami oraz nad wniesionymi do nich poprawkami i uzupełnieniami.

Obrady Kongresu rozpoczną się dnia 31-go stycznia b. r. o godz. 11-ej rano i toczyć się będą w sali Domu Robotniczego przy ul. Świeżej Nr. 1.

W przeddzień Kongresu t. j. 30-go stycznia b. r. zbierze się w Radomiu w tej samej sali Ogólnokrajowa Konfeerncja Kobieca P. P. S.

CENTRALNY KOMITET WYYKONAWCZZY P.P.S.

Uczczenie Brygad Międzynarodowych

Front Ludowy w Madrycie wydał odezwę, w której składa hołd Brygadom Międzynarodowym, walczącym pod Madrytem, nie tylko za ich bohaterstwo, lecz także jako symbolowi i niejako przedstawicielstwu europejskiego Frontu Ludowego.

Jako widomy znak hołdu dla brygad, Front Ludowy przygotowuje album z napisem: „Front Ludowy Madrytu Frontowi Ludowemu Europy". Brygada każdej narodowości otrzyma taki album z dedykacjami wszystkich organizacyj antyfaszystowskich, walczących pod Madrytem.

Oprócz tego każda brygada otrzyma sztandar z herbem Madrytu.

Wreszcie w całej Hiszpanii republikańskiej odbędzie się zbiórka na rzecz brygad, jako wyraz wdzięczności ludu hiszpańskiego dla bojowników o jego wolność.

Jak hitlerowcy sami sobie „biorą" kolonie

Niemcy, jak wiadomo, od pewnego czasu głośno domagają się kolonii. Anglia i Francja dały Niemcom do zrozumienia, że nie ma mowy o odstąpieniu im jakichkolwiek kolonij, czy obszarów mandatowych, uzyskanych po wojnie.

Niemcy wobec tego same sobie biorą kolonie, nie pytając nikogo o zgodę.

W związku z wojną hiszpańską Niemcy biorą w posiadanie co się na razie da. Jak donosi „Oeuvre", Niemcy przeniknęli do kolonii hiszpańskiej Rio de Oro, leżącej między francuską Mauretanią i wybrzeżem Atlantyckim. Rio de Oro ma prawie tyle obszaru, co Francja, a jest zaludniona wszelkimi szumowinami z całej Afryki, wrogo usposobionymi dla Francji, która je wydaliła ze swych obszarów. Tam oto teraz Niemcy usadowili się i „organizują" ludność, to znaczy ćwiczą ją wojskowo, budują bazy lotnicze i fortyfikacje.

Tak samo Niemcy opanowali kolonię hiszpańską Ifni.

Oprócz tego inżynierowie i technicy niemieccy są czynni na wyspach Kanaryjskich, gdzie Niemcy mają o tyle ułatwione zadanie, że na wyspach tych jest dużo Niemców z czasów wojny światowej.

Nie dość na tym. Niemcy od kilku tygodni rozwijają żywą działalność także na wyspach portugalskich Zielonego Przylądka oraz na Maderze, gdzie założyli wielkie magazyny benzyny i smarów, a inżynierowie i technicy przybywają celem „organizowania", tworzenia baz dla łodzi podwodnych i lotnictwa.

Faszyści niemieccy i włoscy robią tedy doskonały interes na swych wasalach hiszpańsko - portugalskich, zanim jeszcze Franco wygrał wojnę i niezależnie od wyniku tej wojny. O ile bowiem Francja, związana z Hiszpanią umowami w sprawie Maroka hiszpańskiego, może interweniować przeciw usadowieniu się Niemiec w tym Maroku, o tyle w sprawie kolonii Rio de Oro, Ifni i t. d. układów żadnych nie ma i faszyści mogą tam grasować, jak na ziemiach bezpańskich, przygotowując punkty oparcia i wypadów, zagrażające przede wszystkim Francji.

Takie oto są PIERWSZE SKUTKI sławetnej polityki „nieinterwencji!"

Wydalenie dziennikarza z Genewy

Władze szwajcarskie wysługują się faszyzmowi

Wśród licznych korespondentów z całego świata, przebywających w Genewie, wielkie poruszenie wywołał fakt wydalenia znanego dziennikarza włoskiego Carlo a Prato.

A Prato był uczniem głośnego Cezarego Battisti i razem z nim, jako lotnik, odbył kampanię wojenną przeciw Austrii. Po wojnie był szefem gabinetu hr. Sforza. Zdecydowany wróg faszyzmu, opuścił Włochy z chwilą zagarnięcia władzy przez Mussoliniego.

A Prato był współpracownikiem pisma „Journal des Nations", broniącego odważnie Ligi Narodów i jej zasad. Pismo to trzymało stronę Abisynii przeciw Włochom, a obecnie broni Rządu hiszpańskiego przeciw faszyzmowi.

W piśmie tym a Prato zdemaskował sprawców kradzieży dokumentów, dokonanych w konsulacie hiszpańskim w Genewie. Z tego powodu reakcyjne władze genewskie wszczęły nagonkę przeciw niemu i za zgodą władz centralnych nakazały wydalenie a Prat'y z Szwajcarii. Nastąpiło to mimo orzeczenia sądu honorowego, wyłonionego przez Stowarzyszenie Międzynarodowe Dziennikarzy, akredytowanych przy Lidze Narodów, orzeczenia uniewinniającego całkowicie a Prato.

Decyzja władz szwajcarskich jest jednym z ogniw jej polityki protaszystowskiej. Zwłaszcza prezydent Motta bardzo zabiega o „dobre stosunki" z Mussolinim i Hitlerem, mniej troszcząc się o powagę Ligi Narodów.

Dziennikarze zagraniczni w Genewie nie puszczą oczywiście płazem faktu wydalenia swego kolegi. Wobec nieprzychylnego stosunku władz genewskich i centralnych do Ligi Narodów, powstaje pytanie, czy instytucja ta długo jeszcze będzie mogła istnieć w Genewie i czy nie trzeba będzie przenieść jej do innego kraju.

Dywan Mahometa wraca do Mekki

Dn. 2-go lutego wyrusza z Kairu do Mekki pielgrzymka z świętym dywanem Mahometa, zwanym „Mahmal". Już przed 10 laty dywan ten miał być przewieziony do Mekki, gdzie spoczywają zwłoki Mahometa, ale pielgrzymów rozpędzili fanatyczni Wahabici, ponieważ w pochodzie brała udział orkiestra, i zmusili pielgrzymów do powrotu do Egiptu.

Z powodu tego wydarzenia Egipt zerwał w r. 1926 stosunki z Hedżasem. Dopiero niedawno zawarto nowy układ, przewidujący m. in. na nowo udział Egiptu w składkach na rzecz świętości w Mekce, których to składek Egipt od r. 1926 nie wpłacał.

Ale i teraz pielgrzymi egipscy nie dotrą do samej Mekki, w obawie nowego napadu Wahabitów, lecz w porcie Dżedda przekażą święty dywan — arcydzieło sztuki tkackiej, zdobne w złote i srebrne pręgi — wysłannikom króla Ibn Sauda.

„Za czy przeciw instytucji Sądów Przysięgłych"

Odczyt adw. dr. Jakóba Brossa w Krakowskiej Izbie Adwokackiej

Sprawa Sądów Przysięgłych stała się ostatnio aktualną w związku z pogłoskami, jakie się ukazały w prasie o zamiarze czynników rządowych zniesienia tej instytucji. Sądy przysięgłych to jedna z wielkich zdobyczy demokracji, to instytucja, która pozwala czynnikowi obywatelskiemu wpływać na wymiar sprawiedliwości w sprawach o przestępstwa, zagrożone ciężką karą, w szczególności w sprawach politycznych.

Na ten temat wygłosił dnia 11 b. m. w Izbie adwokackiej w Krakowie adw. dr. Jakób Bross, wybitny znawca prawa karnego, niezmiernie interesujący odczyt.

Na wstępie prelegent wskazał, że odczyt odbywa się w przededniu, — jak zapowiada prasa, — rozstrzygnięcia sprawy Sądów Przysięgłych.

Prelegent podkreśla, że dążność do unifikacji ustawodawstwa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest niewątpliwie wskazaną. W danej jednak sprawie nie idzie o uchylenie ustawy z okresu zaborów, lecz przepisów kodeksu postępowania karnego, wypracowanego przez Komisję Kodyfikacyjną, który wszedł w życie dnia 1 lipca 1929. Zagadnienie zatym idzie w tym kierunku, czy obowiązujące na terenie Małopolski Śląska Cieszyńskiego Sądy Przysięgłych usunąć, czy też te instytucje rozciągnąć, w myśl zapowiedzi przepisów wprowadzonych do kodeksu postępowania, na całą Polskę.

Przez kilka lat toczyła się dyskusja w Międzynarodowym Zjednoczeniu Kryminologicznym, czy bardziej celowym jest utrzymanie sądów przysięgłych, czy też sądów ławniczych. Podkreślić należy, że już przez samo postawienie zagadnienia wyłączono kwestję usunięcia laików z udziałów w sądownictwie. Międzynarodowy Kongres w Palermo wypowiedział się za utrzymaniem Sądów Przysięgłych.

Sądy Przysięgłych zachowały się między innymi w takich państwach, jak Francja, Anglia, Belgia, częściowo Szwajcaria, a uchylone zostały w Jugosławii, Bułgarii, Litwie, Łotwie, Estonii, Portugalii, a więc w panstwach faszystowskich lub półfaszystowskich.

Belgijski prokurator Schuind napisał, że dwie są instytucje w Belgii, otoczone niemal mistyczną czcią, a to: wolność prasy i Sądy Przysięgłych.

Sądy przysięgłych są w pewnej mierze wyrazem suwerenności ludowej. Zarzuty przeciw Sądom Przysięgłych podkreślają ich mniejszą fachowość i brak motywowania orzeczeń — zwolennicy Sądów Przysięgłych odpowiadają, że zadaniem Sądów Przysięgłych jest łączyć prawo ścisłe z prawem słusznym, podchodzić od strony psychologicznej i społecznej, przy uwzględnieniu strony prawnej do zagadnień przestępczości oraz wysuwają niezawisłość sądów przysięgłych i większą elastyczność pozwalającą podążyć za zmienną falą życia.

Za utrzymaniem sądów przysięgłych wypowiadają się między innymi z kół poza prawnych psychoanalitycy: Aleksander i Staub, podkreślając psychologiczne podejście sędziów przysięgłych. Takiego ustosunkowania należy też oczekiwać ze strony zwolenników psychologii indywidualnej. Zwolennicy Sądów Przysięgłych wskazują na możność reformowania tych sądów, polegającą na przykład na reformie przeprowadzonej przez Francję w 1932 roku, że po werdykcie zasądzającym łączy się trybunał i ława przysięgłych w jedno ciało dla wydania orzeczenia co do kary.

Nawet ci uczeni, którzy w zasadzie są przeciwnikami Sądów Przysięgłych — są zwolennikami ich utrzymania dla spraw o charakterze politycznym i społecznym, a w szczególności wypowiada ten pogląd Ferri.

Prelegent polemizuje wreszcie z zarzutem, jakoby instucja Sądów przysięgłych związana była tylko „z tradycją wymarłych pokoleń"; wskazuje na to, że tradycja sądownictwa w dziejach przedrozbiorowych wykazuje udział laików w sądach ziemskich i w sądach sejmowych, podnosi, że w r. 1848 żądanie sądów przysięgłych pojawiło się na terenie Krakowa jednocześnie z żądaniem praw dla języka polskiego i podnosi historyczne znaczenie werdyktów, jakie sędziowie przysięgli wypowiedzieli na terenie Małopolski w sprawach pierwszych socjalistów, bronionych przez adw. Koya i prof. Rosenblata, w procesie Trudnowskiego, bronionego przez adw. t. Zygmunta Marka, w procesie Wandy Dobrodzickiej, bronionej przez adw. Łazarskiego i w procesach, związanych z losem emigracji zamorskiej.

Prelegent w dalszym ciągu wskazuje, że w ramach obecnego prawa ustroju sądu możliwe jest układanie list, dających pełny obraz poglądów, panujących w społeczeństwie, i podkreśla, że wobec wielkich rzesz inteligencji i wysoko uświadomionych ludzi pracy w mieście i na wsi jest ogromny rezerwuar jednostek, z którego mogą być powoływani sędziowie przysięgli — i kończy konkluzją, że w tych warunkach *utrzymywanie instytucji Sądów Przysięgłych może oddać pożytywne usługi dla dobra życia prawnego w Polsce.*

Tragiczna statystyka

około tysiąca zabitych i 15 tysięcy rannych przy pracy w ciągu roku

Według posiadanych danych, w Polsce mieliśmy w ciągu roku 931 zabitych i 16.282 rannych przy pracy. Z ilości tej było 306 śmiertelnych wypadków oraz 4.618 rannych w rolnictwie; 342 śmiertelnych wypadków i 3.985 rannych w górnictwie, 91 śmiertelnych wypadków i 1.217 rannych w przemyśle drzewnym, w przemyśle włókienniczym zabitych 16, rannych 894, w przemyśle metalowym i maszynowym rannych 1.083. 33 wypadki zdarzyły się przy transportach, 19 proc. przy maszynach, 13 proc. wskutek upadku. 15 proc. wskutek spadku mas, 6 proc. z powodu narzędzi, 12 proc. z różnych powodów.

Tragiczne wypadki w kopalniach

Na jednym z pokładów kopalni „Radzionków" wskutek wstrząsu oderwał się na filarze blok węgla, który uderzył pracującego na filarze 30-letniego rębacza Józefa Haj dę. Nieszczęśliwy robotnik doznał krwotoku mózgu i zmarł na miejscu. Władze górnicze w Tarn.-Górach oraz prokuratura prowadzą w tej sprawie dochodzenia.

W szybiku na terenach kopalni „Mars" w Łagiszy zawaliła się ściana węglowa, która zasypała zatrudnionego w głębi szybiku robotnika Stanisława Skubisa. Po jednogodzinnej akcji drużyna ratownicza wydobyła z pod gruzów martwe już zwłoki górnika.

UWAGA, UCZESTNICZKI KURSU SPORTOWO - OŚWIATOWEGO.

Uczestniczki Kursu Sportowo-Oświatowego po przyjeździe do Warszawy proszone są o zgłoszenie się pod adres: Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa, Krasińskiego 10 m. 8 (dojazd tramwajami 14, 17), na Żoliborzu. Wysiąść na Placu Wilsona.

Rokowania o umowę zbiorową

w hutach szklanych butelkowych

W środę dn. 13 b. m. w lokalu Związku Hut Szklanych w Warszawie zaczęły się rokowania właścicieli hut butelkowych z przedstawicielami klasowego Związku Rob. Przem. Chemicznego w sprawie zawarcia umowy zbiorowej, przyznania podwyżki płac i innych żądań, wysuniętych przez Związek robotniczy.

Przemysłowcy oznajmili przedstawicielom Związku, że początkowo zgodzili się na zawarcie umowy zbiorowej i byli skłonni przyznać pewną podwyżkę, sądząc, że Państwowy Monopol Spirytusowy, jako odbiorca butelek, uwzględni zwyżkę robocizny przy odnawianiu umów na dostawę butelek z poszczególnymi hutami. Jednak Monopol Spirytusowy rozpisał przetarg na dostawę butelek, dopuszczając do przetargu wszystkie huty, nawet takie, które od szeregu lat nie były czynne. Przy takim przetargu przemysłowcy, zrzeszeni w Związku Hut Szklanych i Zrzeszenie Hut Robotniczych, z góry przewidują, że ich oferty będą wyższe i wskutek tego odpadną. Przemysłowcy w tych warunkach nie mają nadziei uzyskania dostawy butelek dla Monopolu.

W tym stanie rzeczy przemysłowcy uchylają się od zawarcia umowy zbiorowej i przyznania podwyżki płac, gdyż nie mają pewności, czy wogóle poszczególne huty będą dostarczały butelki dla Monopolu i za jakie ceny.

Przedstawiciele robotników odpowiedzieli przemysłowcom, że obstają przy swoich żądaniach, niezależnie od warunków przetargu na dostawę butelek dla Monopolu, i nie mogą się zgodzić na to, aby od wyników uzależniać przyznanie podwyżki, gdyż wówczas przyznana podwyżka byłaby pokryta z kasy Monopolu Spirytusowego. Przemysłowcy na to oświadczyli, iż zgadzają się na surową kontrolę kalkulacji i swoich ksiąg buchalteryjnych, aby przekonać czynniki rządowe i społeczeństwo, że przy obecnych cenach za butelki przemysłowcy nie są w stanie przyznać podwyżki i nawet nie mają pewności, czy wogóle będą dostarczać butelki dla Monopolu.

Wobec tego konferencja została odroczona, gdyż przedstawiciele robotników postanowili podjąć interwencję w tej sprawie u czynników rządowych.

Strajk robotników piekarskich

w Radzyminie

W dniu 1-go b. m. wybuchł strajk robotników piekarskich w Radzyminie.

Strajk powstał na skutek nieustępliwego stanowiska właścicieli piekarń, którzy na dwóch odbytych konferencjach u p. Inspektora Pracy 7-go Obwodu Dubowika oświadczyli, iż żadnej umowy ze Związkiem nie podpiszą.

Dodać należy, że robotnicy nie żądają podwyżki płac, mimo, że cena pieczywa została podwyższona z 31 na 33 gr., lecz żądają zawarcia wygasłej umowy, która broniła ich przed nadmiernym wyzyskiem ze strony właścicieli oraz pozwalała im dzielić się pracą wzajemnie, co wpływało częściowo na zmniejszenie bezrobocia.

Zdawałoby się, iż wskutek odwołania się Rządu do społeczeństwa, aby stanęło do walki z bezrobociem, sprawa tak ważna, jak podział pracy między robotnikami znajdzie poparcie władz administracyjnych. Niestety: policja w Radzyminie jest widocznie innego zdania o czym świadczą następujące fakta:

W dziewiątym dniu strajku, który objął 8 piekarń, gdyż dwie podpisały umowę, i praca odbywa się tam normalnie, policja wzywała robotników na posterunku, badając ich czy nie popełnili on jakiej zbrodni, po czym jednych po tym zwolniono, innych zaś zatrzymano w celi. Zatrzymani w ten sposób zostali tow. tow. przewodniczący Oddziału Edward Kopaniak, Jan Flegier, Sekretarz, oraz Tomasz Antosiewicz.

Zwracamy uwagę władz wyższych na postępowanie p. komendanta posterunku w stosunku do tow. Edwarda Kopaniaka, którego przetrzymano i „radzono" złożyć mandat w Związku.

Nie inaczej zachował się zastępca wice starosta p. St. Jeziorański, który wezwał przewodniczącego Kopaniaka i po zapoznaniu się z przebiegiem strajku, doradził również złożenia piastowanego mandatu.

Wiadomości z całej Polski

STADA DZIKÓW W LASACH KASZUBSKICH.

W okolicznych lasach Pucka koło Krokowa i w dawnej puszczy Darzlubskiej pojawiły się stadka dzików. Jedno z zauważonych stad pod Krokowem liczyło 30 sztuk, w tym 4 potężne odyńce. Tak wielkiej ilości dzików od kilku lat nie notowano w tych stronach.

SKAZANI ZA NADUŻYCIE WŁADZY.

Sąd okręgowy w Grodnie rozpatrywał sprawę b. komendanta posterunku policji w Brzostowicy, Mamaka i posterunkowego tegoż posterunku Tomaszewskiego, oskarżonych o nadużycie władzy.

Akt oskarżenia zarzuca Mamakowi szereg nadużyć, polegających na niespisywaniu protokółów przeprowadzonych rewizyj, nieprawnym pozbawieniu wolności i wreszcie na przerobieniu dat w dokumentach urzędowych. Tomaszewskiemu akt oskarżenia zarzuca świadome oświadczenie nieprawdy w raporcie służbowym. Świadkowie przesłuchani podczas rozprawy potwierdzili zarzuty aktu oskarżenia.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy skazał Mamaka na łączną karę półtora roku więzienia, a Tomaszewskiego na 8 miesięcy więzienia.

ŚMIERĆ KOLPORTERA POD KOŁAMI SAMOCHODU.

W Lipówce, autobus komunikacji zamiejscowej najechał na 11-letniego sprzedawcę gazet Gabriela Jurowicza. Koła autobusu zmiażdżyły chłopcu głowę. Po zatrzymaniu autobusu z pod kół wydobyto zwłoki nieszczęśliwego chłopca. Szofera zatrzymano do dyspozycji władz śledczych.

UTONIĘCIE DWÓCH PRZEWOŹNIKÓW.

W czasie przeprawy przez Wisłę koło Dymitrowa w powiecie tarnobrzeskim przewróciła się z powodu silnego wiatru krypa.

Przewoźnicy Jan Złotek i Antoni Sztrop z Otoki pow. sandomierskiego wpadli do wody i utonęli. Poszukiwania zwłok nie dały rezultatu.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.

W kamieniołomach huty w Szczercu koło Lwowa, w czasie dobywania kamieni, oberwał się zwał ziemi i przysypał 53-letniego robotnika Józefa Kuźmę, który poniósł śmierć na miejscu.

KRWAWY NAPAD BANDYCKI.

Do mieszkania Jana Adamczyka w Wysocicach, gm. Rzeżuśnia (Miechowskie), usiłowali wtargnąć nieznani złoczyńcy. Ponieważ gospodarz podpierał drzwi, napastnicy wybili okno i usiłowali wejść do mieszkania. Wchodzącego złodzieja Adamczyk uderzył siekierą w plecy. Rannego zabrali towarzysze i przypuścili szturm do mieszkania, z którego gospodarz w obawie zemsty uciekł przez strych w pole. Bandyci zrabowali 60 zł., kożuch i garderobę.

POŻAR I OPARZENIE WŁAŚCICIELA MIESZKANIA.

W zabudowaniach rolnika Mielżyńskiego w Nożyczynie, pow. Strzelno, wybuchł z niewiadomej przyczyny pożar, który strawił wszystkie zabudowania gospodarskie i dom mieszkalny wraz z całym dobytkiem. Właściciel, który w ostatniej chwili usiłował uratować z płonącego mieszkania pieniądze, doznał tak ciężkich oparzeń, że musiano go umieścić w szpitalu.

Kącik radiowy

„Życie to taniec"— audycja z Wiednia

„Życie to taniec!" — pod takim hasłem organizuje radio wiedeńskie koncert muzyki rozrywkowej dn. 16.I o godz. 21. Polskie Radio transmituje audycję wiedeńską, która będzie miłym, prawdziwie karnawałowym zakończeniem tygodnia.

Soliści przed mikrofonem

W sobotę dn. 16.I usłyszą radiosłuchacze o godz. 17 koncert solistów: śpiewaczki Stefanii Pieraszkiewicz . Zacharzewskiej i pianisty Sergiusza Nadgryzowskiego. O godz. 19.30 w ramach koncertu orkiestry P. R. pod dyr. Namysłowskiego wystąpi ulubieniec dorosłych i dzieci: Henryk Ładosz.

Słuchowiska polskie— zagranicą

Zainteresowanie zagranicy polskimi słuchowiskami literackimi wzrasta z roku na rok. Z premier zagranicznych zanotować należy „Miasto Santa Cruz" Morawskiej w Berlinie, Pradze i Brukseli, poza tym Dehnelówny „Dwa okna na piątym piętrze", które wystawione były w Kairze i które wprowadza do swego programu w roku 1937 Praga. Węgry, Szwajcaria i Holandia zwróciły się również z prośbą o nadesłanie licznych scenariuszy polskich.

Nadto rozgłośnie czeskie w roku 1936 wystawiły 8 słuchowisk polskich.

Radio warszawskie

SOBOTA, 16 stycznia.

6.30 Pieśń poranna. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka lekka z płyt. 7.15 Dzien. por. 7.25 Parę informacji. 7.30 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Śpiewajmy piosenki. 11.57 Czas i hejnał. 12.03 Franc. utwory skrzypcowe w wyk. Jaschy Heifetza (płyty). 12.40 Dzien. połud. 12.50 Skrzynka rolnicza. 14.30 Słuchowisko dla dzieci. 15.00 Wiad. gospod. 15.15 Koncert rozrywkowy z płyt. 16.00 Nasz program .16.10 Życie kulturalne stolicy. 16.15 Muzyka gór — koncert w wyk. ork. Adama Hermana 17.00 Koncert solistów. Wyk.: S. Pieraszkiewicz - Zacharzewska — śpiew, S. Nadgryzowski — fortepian. Prof. L. Urstein — akomp. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.00 Pog. aktualna. 18.10 Pogad. sportowa. 18.20 Koncert reklamowy. 18.45 Program. 18.50 Pog. aktualna. 19.00 Aud. dla Polaków za granicą. 19.30 Koncert w wyk. ork. P. R. pod dyr. S. Namysłowskiego z udziałem H. Ładosza. 20.25 Nowości literackie. 20.40 Dzien. wiecz. 20.50 Pog. aktualna. 21.00 Życie, to taniec. Transm. z Wiednia. 22.10 Kukułka wileńska na słypie. 22.40 Muz tan. z płyt.

Tabela wygranych

7-my dzień ciągnienia IV klasy 37 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

5.000 zł. n-ry: 6228 14219 48488 115047 179337.

Po 2.000 zł. n-ry: 7923 20610 42219 46360 51766 53886 72777 78226 88521 89149 95187 111408 111654 115571 128841 156866 170819 194522.

Po 1.000 zł. n-ry 1241 4002 9429 9666 30464 39817 45648 48581 52401 54334 62958 63839 85511 86153 94336 122994 130847 141239 150002 150092 161334 163526 179270 190233.

Wygrane po 200 zł.

192 543 634 714 59 1048 172 239 437 561 848 904 57 2133 312 40 52 79 484 537 76 81 663 791 837 74 939 30017 58 236 56 327 504 78 789 976 4026 72 139 97 269 309 412 501 767 803 54 997 99 5023 129 494 512 68 759 831 82 92 95 906 6156 249 315 44 422 598 776 858 971 80 7019 31 64 109 49 98 486 558 725 868 950 8050 147 247 325 592 676 861 9070 229 54 86 309 475 515 64 743 879 996.

10042 83 84 140 88 310 33 50 429 571 612 751 54 83 11082 228 77 864 12090 392 419 509 17 675 759 827 954 13132 243 311 67 95 438 506 89 93 624 65 73 742 997 14028 106 40 264 394 408 59 506 11 614 797 824 979 15124 700 833 61 78 969 16058 153 57 116 28 827 927 28 91 17097 336 620 761 876 18035 80 207 19 320 42 49 402 547 60 767 800 936 19206 305 417 69 850 901 20023 189 248 83 349 74 91 410 86 708 918 21047 151 300 496 22098 197 281 585 677 886 970 23063 132 55 389 581 605 24087 107 57 83 285 357 530 708 847 985 25019 89 130 85 357 544 618 79 95 725 850 908 28 26034 112 336 42 53 87 409 26 526 46 641 726 35 81 940 63 27061 85 91 280 440 45 520 59 63 961 28048 56 60 312 64 99 418 587 662 731 963 84 29119 31 55 231 47 403 65 91 621 84 765 815 49 942.

30148 212 28 66 67 79 803 828 952 31112 97 211 54 341 716 72 908 59 32298 362 418 64 83 622 723 808 94 33042 132 282 467 670 76 665 79 827 34081 253 59 341 743 63 867 989 35307 516 93 667 793 856 904 36220 431 69 554 604 829 31 89 37080 238 73 308 449 797 38194 376 416 72 516 853 77 39107 80 411 522 59 613 36 97 839 960 88 40206 32 379 443 820 83 932 41144 219 751 882 916 50 42064 162 254 393 417 512 664 713 94 837 987 43127 34 265 372 445 46 520 836 44067 85 184 94 258 64 343 581 618 73 701 35 99 835 45044 135 80 279 571 646 51 714 981 99 46036 78 235 63 459 95 98 324 654 759 988 96 98 47047 61 273 319 40 525 731 48010 65 187 804 42 62 68 84 963 49066 344 412 96 612

5039 62 95 96 414 94 569 714 24 98 948 55 51076 135 44 96 82 285 424 521 36 92 613 787 826 70 75 52019 188 286 415 34 67 574 634 701 43 817 907 53082 107 27 298 460 515 601 6 36 721 875 980 54042 177 425 72 663 701 90 5324 51 66 919 34 512 92 714 914 56067 143 231 35 305 61 82 798 816 33 57161 391 567 94 628 78 729 58211 308 453 79 550 732 43 53 885 59028 67 69 219 22 806 22 61 716 908 64 6003 39 70 80 126 40 633 740 83 839 53 60 61087 233 324 40 501 15 32 741 863 66 62069 279 340 431 584 632 49 746 850 63154 214 300 42 556 727 820 40 64077 112 277 490 502 35 737 65089 309 472 515 49 97 643 52 62 700 48 70 71 910 58 66055 145 51 74 249 544 662 787 870 920 38 68004 118 48 56 78 98 259 70 350 52 57 532 613 755 73 898 956 68149 297 313 39 62 440 56 634 94 747 830 58 927 69045 208 32 34 96 331 50 764

70029 156 64 67 77 316 30 64 400 88 698 913 19 93 71020 104 292 395 639 90 722 894 223 84 72251 64 347 81 796 73044 53 87 193 274 82 83 319 490 897 990 74083 102 75 84 354 93 464 69 566 94 623 702 75060 64 138 74 75 85 350 407 11 600 38 964 76016 280 334 593 759 837 902 6 77061 120 66 207 559 826 98 78070 104 215 80 662 782 844 79086 333 54 425 91 555 617 40 745 808 932 86 80057 460 673 75 741 65 94 827 931 81351 653 59 86 781 811 82185 408 524 677 771 83244 573 775 915 68 84154 250 355 95 97 696 880 968 85056 278 93 434 37 69 632 728 67 917 26 52 86219 362 467 584 625 705 812 43 58 930 87121 223 513 58 633 71 88150 260 362 586 624 750 89080 297 519 645 91 728 42 895 97.

90064 72 108 13 99 245 419 760 813 91016 40 74 341 473 546 618 25 953 94 92058 156 98 315 34 41 404 570 666 767 801 43 93 93064 131 36 220 340 926 39 99 94035 57 398 461 615 859 95079 94 174 309 412 534 621 817 80 82 96139 280 303 771 907 97138 239 48 561 92 675 81 94 98 882 927 99398 465 72 636.

100001 127 211 339 542 69 101098 402 902 102087 179 219 33 68 341 40 20 62 702 16 92 903 103100 258 316 69 508 41 639 836 923 67 104082 236 372 498 500 4 678 80 876 105261 335 749 106054 202 14 424 28 514 61 90 609 33 89 727 60 927 107046 78 82 192 654 57 713 70 812 913 32 108051 177 435 73 689 941 109203 19 655 728 47 925.

110041 160 200 65 477 671 95 760 808 70 111019 132 508 66 112122 41 72 81 208 312 20 468 577 936 50 113050 64 438 47 562 80 803 63 114217 77 94 515 83 814 82 941 115134 295 509 36 624 707 16 116146 68 267 82 369 536 632 873 97 117016 240 83 98 377 800 9 37 80 118158 262 446 84 85 503 624 83 727 74 79 119079 360 648 78 87 120187 366 84 569 692 729 31 85 842 52 62 966 71 121002 207 618 735 894 978 122188 269 418 38 512 629 790 972 123185 95 208 82 328 71 646 133 400 513 626 53.

125102 52 78 386 443 847 80 992 126451 598 701 39 895 127074 76 128 225 33 89 884 905 26 128183 307 466 62 736 846 901 14 129216 463 822 977 130071 454 82 579 763 896 906 86 131103 40 372 683 89 786 132031 49 60 92 194 290 325 564 674 84 783 85 846 84 990 133065 185 90323 409 63 518 607 830 87 134098 239 48 74 305 9 90 420 520 630 87 891 135158 87 611 85 737 921 56 136007 183 245 476 95 618 836 909 137124 80 383 427 578 601 3 836 138095 163 233 85 382 566 92 139254 93 490 596 140006 100 36 58 467 503 41 652 807 50 141116 234 79 81 556 628 830 94 142040 48 344 497 639 700 88 785 958 143096 152 382 642 716 28 963 144183 232 437 560 847 939 51 145046 97 135 53 99 348 669 749 146048 49 100 9 51 312 604 95 147045 50 283 331 498 559 624 670 982 148017 175 325 41 447 58 693 860 149017 53 194 456 535 643 744 150107 71 219 81 317 592 603 11 719 891 151014 26 51 161 233 311 69 660 856 83 152017 242 626 57 764 989 91 153111 35 68 203 438 60 519 48 67 671 98 999 154273 99 492 512 77 631 700 979 155276 353 488 559 635 46 79 731 70 960 84 156003 24 36 267 321 51 475 506 75 705 12 845 157023 120 50 92 490 96 570 767 90 978 158063 108 64 287 459 641 723 822 909 93 159036 314 67 435 500 2 5 750 160146 341 74 517 69 715 848 83 915 35 161102 214 27 354 78 79 97 622 42 750 60 162103 392 576 729 921 163008 39 136 229 57 449 533 647 717 164132 43 353 55 640 76 165158 236 350 487 502 5 650 843 963 166058 98 155 251 315 487 559 87 741 42 802 25 167069 91 278 380 444 78 651 989 168050 67 81 195 207 21 382 94 755 189544 78 604 67 719 51 57 85 815 988 170187 210 22 560 683 743 853 171018 421 558 628 58 861 172572 949 173504 21 788 936 174055 138 454 69 562 615 711 175023 222 51 316 30 70 470 540 658 62 800 84 919 49 99 176030 74 152 248 334 402 504 692 766 831 177008 106 219 300 35 92 452 585 680 81 737 178006 197 224 79 382 779 97 984 179002 22 274 357 96 442 70 512 44 610 700 63 844 929 180152 365 437 52 578 181105 82 249 321 585 626 807 26 45 913 182027 106 73 213 552 59 83 793 183016 109 205 8 31 308 583 640 755 880 184137 42 209 29 503 669 757 856 73 952 77 185128 207 64 411 567 603 28 777 83 186334 728 42 87 854 187026 76 99 126 338 556 604 15 841 90 97 188207 436 506 41 632 842 938 189168 202 300 36 97 430 661 82 793 988 190038 217 43 57 63 89 331 37 437 675 737 67 955 191026 338 459 542 860 74 904 68 192707 840 983 193002 23 80 118 70 316 32 49 59 590 746 54 75 829 94 194107 213 45 84 3444 92 593

III ciągnienie

Po 200 zł.

184 986 1082 97 434 739 94 2180 84 702 967 3020 119 383 503 623 808 4160 87 251 88 481 838 951 5062 230 390 690 899 903 6353 817 7150 92 231 473 8811 941 9353 618 747 54 68 10016 472 11079 281 503 23 57 605 68 948 12147 213 310 567 677 821 13297 14137 58 495 657 75 15079 503 67 569 83 818 16144 433 687 829 34 81 938 17498 672 18415 848 924 19157 525 671 20026 86 165 853 908 99 21074 149 292 603 757 973 22071 174 736 23075 127 946 74 24158 67 605 945

25002 254 545 93 729 27735 97 805 28256 351 942 29321 467 763 78 853 82 30621 861 31364 458 650 63 852 961 32058 147 771 956 33020 69 195 919 71 34566 35028 72 99 940 36043 168 425 652 873 958 37275 679 758 79 844 38035 169 427 572 866 961 39067 131 274 650 986 40060 462 549 614 47 778 940 41186 247 80 846 403 580 704 58 42110 318 455 592 43018 73 74 138 267 326 35 968 44055 78 737 45484 640 46334 81 474 612 863 82 47071 184 279 579 614 21 48465 749 935 49129 770 851.

50261 77 503 88 97 51602 56 52244 360 641 54623 55338 765 970 56167 71 57317 85 780 869 957 93 58333 66 572 789 59167 267 380 413 642 878 903 60258 471 728 955 61107 22 260 9 353 949 62010 226 522 619 704 63893 901 64019 567 615 748 58 65214 367 610 718 851 66303 679 757 836 994 67161 409 982 68161 532 729 800 967 69282 335 42 54 73 430 632 861 70008 529 630 903 71200 565 72139 389 701 874 73158 206 349 722 36 98 74253 432 52 658 838 75121 315 406 829 76106 222 70 408 691 910 77 84 77235 82 502 66 603 5 78207 752 901 64 79033 149 511 46 713 32 826 984.

80168 758 807 962 81245 388 422 626 82129 53 489 756 939 62 83041 266 301 10 24 579 761 975 84272 430 544 613 838 85146 590 86124 773 832 77 957 87106 318 548 834 88059 234 343 623 82 89102 79 382 416 39 549 90 453 795 998 91219 363 411 78 520 54 71 92455 57 978 93152 411 94145 209 49 74 305 673 750 975 95055 153 75 495 732 979 96005 339 474 776 990 97738 98106 14 23 290 310 931 99297 310 64 605 852 932.

100045 399 430 968 101038 258 561 662 102040 264 739 850 59 66 103445 774 104192 321 493 597 640 105044 174 380 990 106129 09 63 98 503 22 98 990 107115 81 381 491 762 844 108622 109045 182 492 766 816 65 85 110225 617 786 111252 405 501 56 98 952 86 112168 521 70 72 113238 452 64 96 517 976 114256 91 405 707 892 115341 414 93 582 771 842 989 116456 682 770 117098 609 45 835 118049 92 288 575 716 96 864 921 59 119031 178 359 429 767 120003 52 229 399 593 722 810 121324 85 97 531 700 21 40 122036 176 468 573 723 878 123057 77 171 453 56 91 621 124012 362 451 817.

125412 18 976 88 126856 550 70 796 883 127042 156 372 91 502 734 805 46 128049 204 743 804 53 64 938 51 129141 779 855 130410 521 131028 675 771 133529 89 702 800 134001 421 729 97 135024 45 79 111 347 626 38 589 136365 73 710 38 74 79 912 137581 138223 342 503 712 998 139448 567 626 750 98 862 940 85

140581 941 141353 74 416 701 142294 398 561 630 143298 710 803 144034 208 316 511 99 765 905 59 145198 404 715 146044 181 636 73 777 82 826 147 216 148263 926 149485 150000 262 458 510 883 151180 289 755 152253 153950 154315 744 51 155623 61 156112 95 200 77 423 907 61 157033 68 117 299 665 158911 159142 421 657

160210 518 30 602 842 161444 645 53 901 162148 96 324 489 91 525 694 163019 143 44 521 67 80 164298 315 468 98 724 165156 604 864 166060 285 773 923 167032 320 497 567 51 168087 286 527 608 836 934 56 169216 725 849 359 70 613 714 171129 75 393 673 172144 385 624 173100 4 174085 166 600 66 58 804 175049 176873 177308 34 572 969 178028 185 205 333 684 753 863 968 179141 242 565 619 959

180105 13 297 738 181335 611 38 182123 25 367 550 97 787 939 183067 209 435 897 912 13 184309 467 531 651 897 185489 536 85 687 99 885 954 187118 217 512 626 92 864 928 72 188008 18 551 778 881 966 189640 812 91 19066 870 191181 306 603 99 962 192043 176 229 193036 129 88 219 36 70 410 39 75 98 99 504 194797 960

IV ciągnienie

Główne wygrane

50 tys. zł. Nr. 39387

25 tys. zł. Nr. 103884

20 tys. zł. Nr. 183062

10 tys. zł. Nr.: 51565 65428 175863

Po 5 tys. zł. Nr.: 39387 43746 51586 64991

Po 2 tys. zł. Nr.: 38628 72107 74277 78436 103884 150433 160513 174504 175471 175899 192391

Po 1 000 zł. Nr.: 21905 43451 63718 107697 130415 143986 165513.

Wygrane po 200 zł.

42 90 886 546 721 88 1085 376 882 2296 547 58 655 94 819 73 3093 239 636 792 808 46 47 62 971 4038 99 268 401 712 970 5208 11 315 572 659 63 6289 793 853 7310 523 78 831 989 8300 24 66 9380 10041 666 856 84 11675 766 98 12143 723 829 926 13142 415 541 697 14658 69 813 962 73 294 330 506 749 69 894 914 16292 981 17199 556 692 18205 379 490 19673 807 85 928 20483 650 861 21204 470 619 22416 512 820 23086 264 65 74 459 74 671 84 797 24034 194 377 488 90 699 25319 521 63 26144 54 67 214 376 27353 482 514 610 982 28216 391 408 56 704 28 29009 168 71 240 788 845 947 70 30047 53 305 612 66 994 31221 357 425 508 627 739 812 926 32261 812 961 33491 518 26 46 721 89 99 34083 192 437 534 769 933 35260 397 792 860 36014 642 746 871 953 37021 24 168 443 607 71 750 90 38520 82 39163 289 73 606 52 40665 858 41183 200 42462 512 55 95 626 773 968 43634 869 968 44077 653 74 803 46 45213 386 598 645 874 46748 56 960 78 47017 248 336 90 468 693 855 87 910 48299 439 774 84 85 49093 314 98 918 28 91.

50209 307 841 43 51213 60 385 490 52421 983 79 53057 202 336 54277 793 55010 473 553 833 56260 93 315 565 842 43 57019 28 792 923 58525 59044 151 658 813 61016 128 81 486 792 62039 312 428 28 603 744 63201 99 461 833 64114 542 61 84 620 733 66090 93 154 254 79 459 784 914 67147 385 578 94 698 736 881 68115 54 71 491 568 643 889 69246 390 575 639 786 827 97 998 70227 361 635 705 71275 741 803 72028 393 417 728 73121 323 505 705 841 92 936 98 74168 473 587 763 786 834 976

75023 278 683 90 717 947 75 73193 713 77016 66 108 644 78 78050 84 243 533 613 79 775 829 47 80 79150 632 758 80018 117 89 532 82 36 610 81008 42 68 146 353 650 64 860 82028 725 83042 137 49 220 306 511 695 770 85851 86474 92 619 87190 274 509 649 895 88322 605 89079 453 710 966 90107 904 17 33 91441 607 715 18 922 92063 226 405 44 75 56 603 814 32 93446 617 815 94344 472 617 883 982 95560 777 96058 105 500 97377 865 953 84 98091 550 600 19 910 99320 648 66

100077 185 422 72 101498 809 74 102009 41 68 103506 841 915 39 104233 313 41 413 782 850 105326 520 35 727 34 106008 184 417 628 921 64 107518 30 760 108148 341 66 811 980 109315 84 538 708 84 934 110300 689 924 55 111047 77 277 88 301 36 904 666 112110 596 800 113110 21 281 354 565 836 80 114108 588 115884 116188 117116 316 806 969 118041 264 345 693 823 975 98 119049 58 200 81 408 44 510 797 935 120013 14 449 718 28 81 929 121045 225 758 833 122236 45 407 623 700 39 820 123066 232 558 711 64 866 124377

125189 278 387 482 653 126770 946 127749 128134 535 634 74 96 129075 498 517 976 130245 717 29 947 131231 569 974 132277 750 95 886 92 133242 913 134023 48 135092 193 517 72 758 804 136202 76 314 881 987 137411 138040 115 139355 425 621 884.

140087 116 86 279 350 84 88 464 671 951 142104 267 673 740 143213 443 144092 294 615 90 701 37 145004 175 761 975 146160 423 69 551 916 147244 426 551 604 798 148073 399 865 949 149165 455 506 865 150175 709 151006 377 896 152044 356 86 555 765 80 153465 668 154002 74 433 80 664 742 155141 266 502 708 811 156098 181 623 157152 58 338 74 87 644 774 158082 336 159428 769 93 58.

160161 261 393 464 727 832 46 161141 414 599 704 934 162284 85 523 31 731 939 163395 884 956 164180 87 91 506 962 165470 803 55 914 166004 193 265 350 453 167480 542 168109 49 348 750 56 804 900 169022 282 515 85 882 921 170567 670 171362 451 633 893 172198 452 856 173078 84 620 174065 251 55 488 610 780 980 175255 67 634 784 833 176079 315 721 177102 94 245 459 178046 62 179 297 413 566 179517 70 76 812 181171 314 96 411 719 182407 35 77 584 871 960 88 183114 574 793 884 184308 468 73 534 628 869 961 185233 497 709 186151 96 402 726 187232 691 856 93 188134 359 430 537 372 189161 429 85 539 190808 32 191149 428 99 717 192141 915 193877 948 14095 169 305 887 89.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z czwartku na piątek

W HISZPANII

Zapał i przewaga wojsk republikańskich

W Madrycie

Czwartkowa walka w dzielnicy uniwersyteckiej miała charakter operacji lokalnej, ale ujawniła zapał i przewagę wojsk republikańskich nad przeciwnikiem. Artyleria przygotowała teren przez ostrzeliwanie pozycji powstańców dokoła kliniki szpitalnej. Baterie rządowe dały 700 strzałów. Następnie kolumna armii republikańskiej ruszyła do ataku. Pomimo zaciekłego oporu przeciwnika atakujący zdobyli jeden z domów przy klinice i linię okopów. Ponieważ zapadła już noc wojska rządowe zaprzestały dalszej walki.

Atak na Estapona

Reuter donosi z Gibraltaru: słychać tu nieustającą kanonadę, dochodzącą jak gdyby z Estapona. Mowią tu, że 10.000 marokańczyków, 5.000 włochów i 5.000 falangistów hiszpańskich rozpoczęło ofensywę na Estapona. Zauważono na znacznej wysokości 2 samoloty bombardujące Estapona, jednocześnie kilka okrętów powstańczych również ostrzeliwało to miasto. Krąży pogłoska, że powstańcy zdobyli Estapona, jednak kwatera główna powstańcza w Algeciras nie potwierdziła tego.

Udaremniony projekt desantu

Ministerium Marynarki komunikuje w związku z walką pod Estaponą:

Eskadra samolotów rządowych wyruszyła do boju, mając przeciwko sobie samoloty, krążowniki i liczne drobne statki. Jeden z samolotów zdołał rzucić 2 bomby po 100 kilo każda w krążownik „Almirante Cerwera", który natychmiast wycofał się z walki i podążył do Ceuty. Inne okręty i statki powstańcze ujrzawszy eskadrę lotniczą rozproszyły się szybko. W ten sposób projekt desantu w Estapona został całkowicie udaremniony.

Nadanie obywatelstwa

Donoszą z Moskwy, że Rząd w Walencji opracowuje nowe zarządzenia w sprawie udzielania obywatelstwa hiszpańskiego. Zarządzenia te mają umożliwić w najszerszych rozmiarach nabywanie obywatelstwa hiszpańskiego przez wszystkich cudzoziemców, walczących po stronie wojsk rządowych. (PAT.).

Coraz częściej giną górnicy

W kopalni „Radzionków" oderwał się na filarze blok węgla, zabijając robotnika Józefa Hajdę.

W kopalni „Mars" w Łagiszy zawaliła się ściana węglowa, zabijając robotnika Stanisława Skubisa. (PAT.).

Budżet Min. Opieki Społecznej

DYSKUSJA.

W dyskusji, jaka rozwinęła się nad budżetem Min. Opieki Społecznej w Komisji Sejmowej, przewijał się żal, że tak mało Skarb Państwa może na ten cel desygnować. Przerażające swe wymową są cyfry, przytoczone przez p. dr. Krawczyńskiego, a dotyczące gruźlicy., na którą — zdaniem mówcy — zapada rocznie około 570 tysięcy ludzi, tym czasem w szpitalach znajduje się za ledwie 8 tys. łóżek dla gruźlików. Z liczby 8 tys. łóżek zaledwie 35 do 65 proc. jest zajętych, reszta niezajęta bo ludzie nie mają pieniędzy na opłacanie leczenia szpitalnego. Pozostają w domu, stając się szerzycielami tej najgroźniejszej choroby. Równie groźnie jak gruźlica szerzy się u nas jaglica, na którą zapada ok. pół miliona osób rocznie.

Mowa min. Kościałkowskiego

(w streszczeniu)

NIEDOSTATECZNY BUDŻET.

Jestem w tym szczęśliwym położeniu, że nie ja, jako minister Op. Społecznej domagam się od Panów zwiększenia sum na cele społeczne, lecz odwrotnie, panowie do mnie występujecie z uzasadnionymi zresztą żądaniami, aby budżet Min. Opieki Społecznej znacznie został powiększony. Jednakże i Panowie, jako parlament, i ja, jako przedstawiciel Rządu, musimy dbać o to, aby budżet ogólno - państwowy był zrównoważony. W ramach zaś zrównoważonego budżetu nie znajduje możliwości powiększenia budżetu Min. Opieki Sp. W tych warunkach jedna rzecz jest do osiągnięcia, t. j. utrzymanie budżetu Min. Opieki Sp. na poziomie i w sumach, w jakich zawarty był w roku ubiegłym.

Druga rzecz, która dominowała w dzisiejszej dyskusji to zagadnienie bezrobocia i zatrudnienia tych, którzy do dziś pozbawieni są jeszcze pracy. Łącznie z młodzieżą, która wchodzi w życie, a nim jeszcze stanie się dojrzałą już skutki bezrobocia na sobie odczuwa i jakby ze znamieniem bezrobotnego w życie wchodzi.

Podległym mi organem, zajmującym się zagadnieniami zatrudnienia jest Fundusz Pracy. 100 kilkadziesiąt tysięcy ludzi, którzy przepracowali na robotach Funduszu Pracy w r. ub. stanowiło niewątpliwie wielką pomoc dla odciążenia rynku pracy.

W kraju tak potrzebującym inwestycyj, jak Polska, splatają się z celami społeczno - humanitarnymi dania zatrudnienia bezrobotnym nierozerwalnie potrzeby ściśle gospodarcze: budowa dróg, melioracje rolne i t. p.

Wszystkie te roboty bez wyjątku bez względu na źródła z jakiego są finansowane, służą zadaniom walki z bezrobociem.

FUNDUSZ PRACY.

Wydatki na roboty publiczne preliminowane z Funduszu Pracy na kończący się rok budżetowy w sumie 35.000.000 zł. zostały zwiększone przez Rząd do 95.000.000 zł. W ten sposób rozładowanie bezrobocia w tym roku miało miejsce w bardzo znacznym stopniu. W r. 1937-38 wobec zainicjowania dużego inwestycyjnego planu i innego rozdziału funduszów na cele inwestycyjne przewidziane na ten rok jest w budżecie suma 40.000.000 zł. Przy układaniu preliminarza i ustalaniu tej cyfry, liczyliśmy się z dalszą poprawą koniunktury gospodarczej. Czy ta kwota wystarczy?

Dziś przewidywać trudno.

POMOC ZIMOWA.

Społeczeństwo przyjęło na siebie ciężar odpowiedzialności za dolę upośledzonych przez los współbraci oraz zrozumiało konieczność uchronienia od zniszczenia największego kapitału, jaki posiadamy, ogromnej siły roboczej. Już w okresie listopada, grudnia i początków stycznia oddanych zostało na cele pomocy zimowej ok. 7.000.000 zł. w gotówce i naturaliach. Akcją pomocy zostało objętych 322.000 ludzi, rodzin, co licząc najskromniej wynosi ok. 1.000.000 osób. W porównaniu z akcją pomocy w r. ub. zwiększona została pomoc w grudniu b. r. o 53 proc., jeżeli chodzi o ilość obsłużonych, jeżeli zaś chodzi o wartość udzielonych świadczeń zwyżka wynosi 90 proc. Dzieci zostało objętych pomocą zimową 405.000.

Akcja teraz dopiero nabiera pełnego rozmachu zarówno, o ile chodzi o zbiórkę, jak i rozdawnictwo: W styczniu ilość bezrobotnych, względnie potrzebujących pomocy: wyniesie z górą 400 tysięcy rodzin w lutym i marcu można oczekiwać jeszcze większego nasilenia akcji. Stoimy więc przed ciężkim zagadnieniem, — zarówno my wykonawcy, jak i społeczeństwo.

BEZROBOCIE MŁODZIEŻY.

Z akcją Pomocy Zimowej łączy się sprawa bezrobocia młodzieży. Jest to jedno z najsilniejszych zagadnień. Liczba młodzieży w wieku 15 do 20 lat wzrosła od r. 1934 r. o blisko milion z 2.878.000 na 3.700.000. W tej sytuacji nawet przy sprzyjających warunkach i przy poprawie koniunktury gospodarczej pozostawienie sprawy zatrudnienia młodzieży naturalnemu biegowi rzeczy nie zlikwiduje bezrobocia młodocianych.

CZAS PRACY.

Poruszone zostało kapitalne zagadnienie czasu pracy. O tym zagadnieniu będziemy mówili szczegółowo i zasadniczo, gdy przejdziemy do dyskusji nad ustawą wniesioną przeze mnie do Sejmu w sprawie zapowiedzianego przez p. premiera górnikom skrócenia czasu pracy w kopalniach. Mogę tylko zaznaczyć, że sprawa ta jest niesłychanie trudna do rozstrzygnięcia w naszych polskich warunkach. Chciałbym uspokoić te obawy, które tu były wyrażone, i stwierdzić, że zagadnieniem tym zajmuje się specjalna komisja pod moim przewodnictwem, złożona z przedstawicieli wszystkich zainteresowanych resortów, która ma za zadanie poszczególne zbadanie i przepracowanie kwestii, gdzie i w jaki sposób to skrócenie czasu pracy może nastąpić. Sądzę, że wyniki pracy tej komisji będą podstawowym materiałem do powzięcia potrzebnych decyzyj.

Następnie p. minister wystąpił w obronie ubezpieczenia chorobowego.

Po 14-letniej przerwie

Prasa niemiecka ogłasza, że **po 14-letniej przerwie zakłady Kruppa przyniosły swoim akcjonariuszom dywidendę** w wysokości 4 proc. za okres gospodarczy, który zakończył się 30 września. **Dzienniki stwierdzają pomyślny rozwój tych zakładów, wielkie obroty, zyski i możliwość odłożenia poważnych rezerw.**

W parlamencie francuskim

Ustawa przeciwko ochotnikom udającym się do Hiszpanii

JEST TYLKO JEDNA FRANCJA.

Obejmując ponownie stanowisko przewodniczącego Izby Deputowanych, Herriot, wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył m. in.:

Francja nadal wierzy w Ligę Narodów. Wznowienie wyścigu zbrojeń stwarza dla narodów niebezpieczeństwa, których Francja nie uważa za nieuniknione. Jest ona gotowa w każdej chwili do porozumienia, zapewniającego poszanowanie wewnętrznych spraw innych narodów.

Kończąc swe przemówienie, Herriot, wskazał na głębokie zjednoczenie narodu francuskiego i na fakt, iż kiedy w grę wchodzi ojczyzna — jest tylko jedna Francja.

ZAKAZ WYJAZDU OCHOTNIKÓW DO HISZPANII.

Premier Leon Blum, który zabrał następnie głos, oświadczył, iż Rząd złożył w Prezydium Izby **projekt ustawy upoważniającej Rząd do wydania wszelkich potrzebnych zarządzeń, by przeszkodzić wyjazdowi ochotników do Hiszpanii.** Premier zażądał otwarcia dyskusji nad złożonym projektem w trybie nagłym.

Komisja prawnicza Izby Deputowanych uchwaliła jednomyślnie projekt ustawy o zakazie zaciągu ochotników do Hiszpanii — 14 głosami przeciw 9-ciu Komisja postanowiła w razie recydywy karę roku więzienia. Mniejszość komisji wypowiedziała się za większymi karami i za zastosowaniem ich do osób, agitujących na rzecz zaciągu.

W SENACIE.

Senat powołał ponownie na przewodniczącego sen. Jules Jeanneney 241 głosami przy 246 obecnych.

(Ostatnie wiadomości na str. 1 i 2-ej)

Z sądów

W czwartek przed Sądem Okręgowym we Lwowie odpowiadali dwaj studenci Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, oskarżeni o to, że w dniu 15 grudnia brali udział w zbiegowisku, które dopuszczało się wybryków bijąc przechodniów narodowości żydowskiej. Sąd skazał obu oskarżonych Mariana Lastawskiego i Witolda Stesłowicza na karę *po 3 miesięcy więzienia każdego, po czym karę tę zawieszono na przeciąg lat 5.*

Sąd Okręgowy w Równem w procesie członków O. U. N. skazał 10 oskarżonych na kary od 7 do 2 lat więzienia.

Prokurator zapowiedział apelację z powodu niskiego wymiaru kary i zwolnienia trzech oskarżonych.

(PAT.).

Strajk w zakładach chemicznych w Częstochowie

W Częstochowie wybuchł strajk „polski" w zakładach chemicznych na Aniołowie.

Strajkuje 80 robotników.

Ksiądz postrzelił

Kierownika szkoły

W czwartek w Brąchnowie, pow. Toruń, wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. W czasie manipulowania bronią palną, ks. wikary Litwinowski z Biskupic postrzelił w brzuch kierownika szkoły Maksymiliana Santa. Rannego przewieziono do szpitala w Toruniu.

Śmieszna „zemsta" hitlerowców

Prasa europejska poświęca dużo uwagi pobytowi ks. Julianny i ks. Bernarda w Krynicy, która stała się nawet jednym z najmodniejszych uzdrowisk w Europie. Jedynie prasa niemiecka zachowuje absolutne milczenie o pobycie książęcej pary holenderskiej w Krynicy. Jak się zdaje, jest to zemsta reżimu hitlerowskiego za to że małżonek holenderskiej następczyni tronu, ks. Bernard zur Lippe Biesterfeld nie zgodził się, aby jego małżeństwo wyzyskane zostało dla celów propagandowych hitleryzmu. (PRESS).

Strajk piekarzy w Radzyminie trwa

Zarząd Główny Związku Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, zwraca się do wszystkich swoich Oddziałów oraz świata pracy o przyjście z pomocą materialną strajkującym od 1-go stycznia robotnikom piekarskim w Radzyminie, oraz wyraża podziękowanie Oddziałowi w Rembertowie za okazanie strajkującym pomocy materialnej.

Pieniądze należy przesyłać na administrację „Robotnika" Warszawa, ul. Warecka 7, z zaznaczeniem na strajk robotników piekarskich w Radzyminie.

W Chinach

Do Sian - Fu napływają nowe wojska. W toku są prace fortyfikacyjne. W San - Czou doszło podobno do zaburzeń wśród ludności, zaniepokojonej zbliżaniem się wojck pod wodzą Hsu - Hsing-Czien.

Z wiarogodnych źródeł donoszą, że władze w Sian - Fu zatrzymują cudzoziemców w tym mieście, aby przez to uniemożliwić ewentualny atak lotnikom rządowym na Sian - Fu. (PAT.).

Wyrok śmierci

w Białej Podlaskiej

Dnia 12 stycznia 1937 r. w Sądzie Okręgowym w Białej - Podlaskiej odbyła się sprawa Bolesława Samoszuka, Aleksandra Jawoszka, Czesława Wakulaka i Wacława Maruszka oskarżonych o zabójstwo posterunkowego p. p. Krupy, usiłowanie zabójstwa posterunkowego Plewonki, zabójstwo kolejarza Sterniczuka i usiłowanie kradzieży.

Po przesłuchaniu kilkunastu świadków, Sąd ogłosił wyrok, mocą którego skazani zostali: Bolesław Samoszuk za zabójstwo posterunkowego p. p. Krupy na karę śmierci przez powieszenie, za usiłowanie zabójstwa posterunkowego Plewonki na karę śmierci przez powieszenie, za zabójstwo Sterniczuka na karę śmierci przez powieszenie, za usiłowanie kradzieży na więzienie, łącznie na karę śmierci Aleksander Jawoszek za usiłowanie kradzieży na 1 rok więzienia i za współudział w zabójstwie Krupy na 10 lat więzienia; Czesław Wakulak za nakłonienie do zabójstwa Krupy na 5 lat więzienia i Wacław Maruszek za usiłowanie kradzieży na 1 rok więzienia.

Rozprawie przewodniczył Prezes Walewski, oskarżenie wnosił Prokurator Piekarczyk, bronili adwokaci: Wiesiołowski, Skudro, Zmigrodzki i Okuło.

Kronika bielsko-bialska

O załatwienie postulatów pracowników miejskich

Delegacja pracowników miejskich w Białej, z tow. sekr. Roznerem i z radnym tow. Pyszem, interweniowała u burmistrza dr. Łuniewskiego w sprawie załatwienia żądań, wysuniętych przez komunalny Związek Pracowników Miejskich.

Robotnicy żądają 25% podwyżki płacy, ubrań i butów, chroniących ich przed ulewnymi deszczami i chłodem, oraz wprowadzenia w życie pragmatyki dla wszystkich pracowników.

P. burmistrz wysłuchał wywodów delegacji i ustosunkował się przychylnie do niektórych punktów żądań, wyznaczając wspólną konferencję na następny tydzień.

Spodziewać się należy, że wreszcie postulaty robotników miejskich zostaną przychylnie załatwione.

Wiadomości Sportowe

Z dnia

ZARZĄD WKS. LEGJA MA BYĆ ROZWIĄZANY?

We czwartek rozeszły się w kołach sportowych Warszawy pogłoski, jakoby związek wojskowych klubów sportowych w Polsce miał rozwiązać zarząd WKS. Legia i wyznaczyć komisarza. Jak się informujemy w zarządzie Związku WKS, informacja ta jest conajmniej przedwczesną, gdyż do chwili obecnej decyzja taka w zarządzie WKS. nie zapadła. Wprawdzie Okręgowy Urząd WF., pod którego kontrolą znajduje się WKS Legia, wystąpił z propozycją zreformowania organizacji WKS. Legia, proponując m. in. rozwiązanie zdekompletowanego zarządu i szwankującego w pracy skutkiem ustąpienia kilku działaczy ze stanowisk kierowniczych w klubie, zaś zarząd związku WKS. ze swej strony od dłuższego czasu bada możliwości uporządkowania pracy w Legii, ale narazie żadnej decyzji jeszcze nie powzięto w związku z WKS. Gdyby jednak, skutkiem zdekompletowania składu zarządu WKS Legia musiało dojść do mianowania komisarza, to zostałby nim przypuszczalnie zastępca dyrektora Państw. Urzędu WF. ppłk. Ziętkiewicz.

POŁUDNIOWA AMERYKA BIJE WSZELKIE REKORDY AWANTUR NA MECZACH.

Na rozegranym w Buenos Aires meczu o mistrzostwo Południowej Ameryki pomiędzy Urugwajem, a Paragwajem doszło do dzikich awantur, wywołanych przez sfanatyzowanych widzów. Mecz został kilkanaście razy przerywany, gdyż publiczność wdzierała się na boisko, a policja musiała interweniować i przywracać porządek. Kilka razy dochodziło do strzelaniny. Drużyny świeciły zresztą przykładem, grając niesłychanie brutalnie. Dwaj gracze Paragwaju zostali przewiezieni do szpitala z połamanymi nogami. Mimo tych wszystkich przeszkód mecz został doprowadzony do końca. Zwycięstwo odniósł niespodziewanie Paragwaj w stosunku 4:2. Dwukrotny zwycięzca olimpijski Urugwaj i zdeklasowany [illegible] przegrał mecz, gdyż [illegible] [illegible] a następnie [illegible] niesłychanie brutalną grą [illegible] zawodu na swoją korzyść, co mu się jednak nie udało. [illegible] Paragwaju policja musiała odwieźć poza granice miasta w zamkniętych autach, otoczonych oddziałem policji.

Hokej

PORAŻKA RUMUŃSKICH HOKEISTÓW W KATOWICACH

Rozegrano w środę wieczorem w Katowicach międzynarodowy mecz hokejowy pomiędzy rumuńską drużyną Bragadiru a katowicką Pogonią. Zwyciężyła drużyna polska w stosunku 2:1 (0:0, 0:1, 2:0). Gra była naogół nieciekawa.

ZWYCIĘSTWO SZWEDZKICH HOKEISTÓW WE LWOWIE.

W środę wieczorem rozegrał hokejowy wicemistrz Szwecji Soedertalie mecz z miejscową Lechią, bijąc ją 6:3 (4:0, 1:2, 1:1). Szwedzi grali bardzo ładnie i mieli przez wszystkie trzy tercje znaczną przewagę, nie puszczając okresami Lechii zupełnie do głosu.

REKORDOWE ZWYCIĘSTWO CRACOVII.

Cracovia rozegrała mecz hokejowy o mistrzostwo okręgu z Wawelem, wygrywając w rekordowym stosunku 16:0 (5:0, 4:0, 7:0). Mecz ze względu na znaczną przewagę Cracovii robił wrażenie treningu na jedną bramkę.

MECZ HOKEJOWY W KRYNICY

W środę wieczorem odbył się w Krynicy mecz hokejowy o mistrzostwo okręgu krakowskiego pomiędzy krakowską Legią a KTH. Zwyciężyli kryniczanie w stosunku 13:0 (4:0, 2:0, 7:0).

Gracze Legii byli zupełnie bez treningu i tym należy tłumaczyć wysoką porażkę, mimo ambitnej i ofiarnej gry.

Boks

WIEŚCI O EDWARDZIE RANIE.

Znany pięściarz polski Edward Ran poślubił w Nowym Yorku p. Janet Bimont - Szczenańską. Nazajutrz po ślubie Edward Ran walczył w Buffalo z Jimy Clark'iem, bijąc go przez k. o. w drugiej rundzie.

NOWY PIORUNUJĄCY NOKAUT JACKA TORRANCE.

Słynny lekkoatleta amerykański, rekordzista świata w kuli Jack Torrance, który, jak wiadomo, został zawodowym bokserem rozegrał w środę w Nowym Orleanie drugi mecz, tym razem z John Saxonem. Torrance odniósł znowu zwycięstwo przez k. o. w pierwszej rundzie.

ŻYCIE WARSZAWY

Warszawska Okręgowa Konferencja P.P.S.

Dziś, dn. 16 stycznia o godz. 5 popoł., w lokalu Dz. „Wola-Czyste", ul. Wolska 44 rozpoczyna obrady Warsz. Okręgowa Doroczna Konferencja Okręgowa P.P.S.

Krwawy dramat przy ul. Podchorążych

Wczoraj o godz. 8-mej m. 30 r. na rogu ul. Czerniakowskiej i Podchorążych rozległy się 3 szybko po sobie następujące wystrzały. Jednocześnie na chodnik przed domem Podchorążych 16 upadły 2 osoby. Na odgłos strzałów nadbiegli przechodnie i przejeżdżający tramwajem policjant, który wezwał Pogotowie. Okazało się, że do żony swej, 26-letniej Marii — strzelał 37-letni Stanisław Kaniewski, bez zajęcia (oboje zam. we Włochach). Kaniewski wystrzelił do żony 2 razy, trafiając w głowę i klatkę piersiową. Gdy ranna upadła, Kaniewski strzelił sobie w głowę. Lekarz stwierdził śmierć Kaniewskiej, męża zaś po opatrunku, w stanie ciężkim, przewiózł do szpitala Dz. Jezus. Ze śledztwa wynika, że małż. Kaniewscy pobrali się przed dwoma laty. Ponieważ on, b. student Uniwersytetu, był bezrobotnym, przeto młodym małżonkom pomagali rodzice żony. Kaniewska już od 3-ch lat pracowała, jako urzędniczka w biurze technicznym p. f.: „Zajączkowski, Szewczykowski S-ka' Według zeznań rodziny Kaniewskiej, pożycie małżonków było nieszczęśliwe. Swego czasu małżonkowie Kaniewscy rozeszli się — lecz wkrótce znowu zamieszkali razem. Przed tygodniem Kaniewska, zabrawszy swą garderobę— znowu przeniosła się do brata swego Wojciechowskiego. Po rozejściu się, Kaniewski znowu przychodził pod biuro na ul. Śliską, domagając się, aby żona wróciła do niego, lecz ta odmawiała. — Wczoraj rano, gdy Kaniewska po wyjściu z mieszkania brata podążała do biura, spotkała męża — który bez słowa, zaczął strzelać.

T. U. R.

PUBLICZNE ODCZYTY SOBOTNIE. W sobotę 16 b. m. o godz. 8 m. 15 wiecz. w lokalu Związku Drukarzy (Nowy Świat 38) odbędzie się odczyt tow. Wiktora Altera na temat: „Emigracja do Palestyny i innych krajów". Wstęp 40 gr., dla członków — 35 gr.

WYCIECZKI. W niedzielę 17 stycznia o godz. 10 m. 45 rano odbędzie się staraniem TUR. WYCIECZKA do I. P. S. (Królewska 13) **na międzynarodową Wystawę drzeworytów.**

Zbiórka na miejscu. Wstęp dla członków — 25 gr., dla innych — 35 gr.

Zgłoszenia w lokalu OKR. (Długa 21) u tow. Mańkowskiego od godz. 2 — 8, w sobotę od 2 do 5.

Odczyt

Stowarzyszenie Przyjaciół Państwowego Muzeum Archeologicznego, urządza odczyt publiczny prof. J. Kostrzewskiego p. t.: „Osada prasłowiańska odkopana w Biskupinie"

Odczyt odbędzie się w sobotę, dn. 16 stycznia 1937 roku o godz. 19, w sali odczytowej Polskiego Tow. Krajoznawczego przy ul. Nowy Świat 19 II p. Wstęp wolny.

Pożary

Przy ul. Ratuszowej 21, w koszarach wojskowych, zajmowanych przez pluton artylerii, w budynku nr. 6, zapaliła się ścianka drewniana, podsufitka i poddasze. Na miejsce przybył 5 oddział straży ogniowej. Akcja trwała 2 godziny, w czasie której wyrąbano ściankę, podsufitkę i część poddasza. Przyczyna pożaru — przypuszczenie silnie rozgrzanej rury żelaznej przez ściankę, bez izolacji.

Nadto paliły się jeszcze sadze przy ul. Miodowej 15 i Południowej 4. Grożące niebezpieczeństwo pożaru usunęła straż ogniowa.

Nadużycia w Tow. „Europa"

W Towarzystwie Ubezpieczeń „Europa" wykryte zostały nadużycia: Władze prowadzą w tej sprawie dochodzenie. Towarzystwo zostanie zlikwidowane.

Podrożenie masła i jaj

Na posiedzeniu komisji notowań cen nabiału m. st. Warszawy postanowiono notować następujące orientacyjne ceny masła: wyborowego w opakowaniu i w blokach — 3 zł. (dotychczas 2 zł. 90 gr.), w drobnym opakowaniu firmowym — 3 zł. 10 gr. (dotąd 3 zł.) deserowego II gat. i mleczarskiego solonego — 2 zł. 70 gr. (2 zł. 60 gr.) i osełkowego — 2 zł. 40 gr. (2 zł. 30 gr.), wszystko za kg. w hurcie, ponadto ceny jaj świeżych gwarantowanych o wadze od 50 gramów i wyżej — 11 gr. (dotąd 10 gr.) i o wadze do 50 gramów — 10 gr. (9 gr.) za sztukę i na wagę — 2 zł. 10 gr. (1 zł. 90 gr.) za kg.

Z wycieńczenia

Na ul. Łączności, zasłabł 29-letni Alfred Żmijewski, bez zajęcia. Lekarz Pogotowia stwierdził, że przyczyną zasłabnięcia — było wycieńczenie.

Zgon w komisarjacie

Na rogu ul. Pokornej i Niskiej, znaleziono nieprzytomnego 42-letniego Stanisława Jezierskiego, piekarza (Pomiechówek). Policjant przewiózł Jezierskiego do pobliskiego 4-go komis., gdzie przed przybyciem Pogotowia zmarł. Przyczyna śmierci — nieustalona. Zwłoki przewieziono do prosektorium.

Zamach samobójczy

W bramie domu Nowy Świat 32, napiła się jodyny 17-letnia Genowefa Chmurczykówna, służąca (Nowy Świat 35). Pogotowie przewiozło desperatkę do domu.

Samobójstwo

Przy ul. Pańskiej 69, w mieszkaniu dziennikarza, Henryka Piernikarza, służąca jego, 19-letnia Maria Pierówna, korzystając z dłuższej samotności, popełniła samobójstwo, trując się gazem świetlnym. Gdy siostra właściciela mieszkania, mimo usilnego dobijania się, nie mogła doczekać się otworzenia drzwi, otworzono je wytrychem. Pierówna znajdowała się w kuchni, przy maszynce gazowej, przy której wszystkie kurki były odkręcone. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć. Przyczyna samobójstwa — nieustalona.

KOMISJA KULTURALNO - OŚWIATOWA Związku Zawodowego Prac. branży Kinematograficznej zaprasza na Wieczornicę taneczną w „Ateneum" w sobotę, 16 stycznia.

OGŁOSZENIA DROBNE

Budowa nowej centrali telefonów automatycznych

Obecnie, po ukończeniu budowy domu nowej centrali automatycznej telefonów w Mokotowie, przy zbiegu ul. Szustra i Wiśniowej, odbywa się montaż urządzeń wewnętrznych. Stacja obliczona jest na 15.000 abonentów. Narazie montowane są urządzenia dla 4.000 numerów. Oddanie stacji do użytku nastąpi już latem r. zież.

Numery nowej stacji rozpoczynać się będą od cyfry „cztery". W ten sposób wyczerpane będą wszystkie telefoniczne numery pięciocyfrowe.

Niedostateczne oświetlenie Koła

Mieszkańcy Koła skarżą się na niedostateczne oświetlenie głównej arterii komunikacyjnej tej dzielnicy, mianowicie ul. Obozowej — na której lampy ustawione są w zbyt dużych odstępach, i o małej sile światła. Poza tym na odcinku od ul. Wawrzyszewskiej do mostu kolejowego brak jest wogóle oświetlenia. Powoduje to niedostateczny stan bezpieczeństwa, — czego dowodem są dwa napady uliczne, jakie miały miejsce niedawno.

Pokąsani przez wściekłego psa

14 b. m. ukazał się na Marymoncie i Żoliborzu pies wściekły, który został już zastrzelony. Nazwiska trzech osób, pogryzionych przez tego psa, są już ustalone i w stosunku do nich powzięto już odpowiednie środki zapobiegawcze. Pozostałe osoby, pogryzione przez tego psa, winny zgłosić się do starostwa grodzkiego północno - warszawskiego, skąd skierowane będą na odpowiednie zastrzyki.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM. Codziennie „Woźny i minister" z Jaraczem.

W próbach komedia czeskiego autora Wilhelma „Ludzie na krze" w reżyserii Stanisławy Perzanowskiej.

TEATR WIELKI: Dziś w sobotę ostatni występ gościnny znakomitej śpiewaczki japońskiej Teiko Kiwa w operze „Madame Butterfly".

W niedzielę 3 przedstawienia: o godz. 12 w poł. widowisko dla dzieci „Cudowna Stajenka", o godz. 15.30 Operetka J. Straussa „Noc w Wenecji" oraz o godz. 8 wiecz. „Faust" z „Nocą Walpurgi".

TEATR NARODOWY: Dziś sztuka Johnstona „Księżyc w żółtej rzece".

W niedzielę o godz. 3.30 pop. „Wielka miłość" z Ćwiklińską, Eichlerówną i Osterwą.

TEATR POLSKI: gra dziś „Klub Pickwicka".

W niedzielę o godz. 3-ej pp. „Tessa" z Barszczewską i Ziembińskim w rolach głównych.

TEATR MAŁY. Dziś „Lato w Nohant" J. Iwaszkiewicza.

TEATR NOWY: dziś sztuka Giraudoux „Judyta", w reżyserii Leona Schillera z Ireną Eichlerówną.

TEATR LETNI: Dziś 50 raz cieszący się rekordowem powodzeniem „Żołnierz Królowej Madagaskaru".

W niedzielę o godz. 4 pop. „Żołnierz Królowej Madagaskaru".

TEATR KAMERALNY: gra dziś nową sztukę autora „Matury" W. Fodora „Tajemnica lekarska".

TEATR MALICKIEJ daje dziś o 8-ej „Zamieszaj" Herza, reżyseria Z. Sawana.

W niedzielę o godz. 4 pop. „Zamieszaj".

CYRULIK WARSZAWSKI: Codziennie komedia polityczna „Król z parasolem" z Junoszą - Stępowskim.

OPERETKA PRZY UL. KAROWEJ. Dziś o godzinie 20-ej „Zakochana Królowa" z Wermińską i Fertnerem w rolach głównych.

OPERETKA „8.15" przy ul. Śniadeckich. Co wieczór o 8.15 „Gaby".

TEATR „13 RZĘDÓW". Dziś satyra polityczna „Duby Smalone"

TEATR ROZMAITOŚCI (Chłodna 49). Dziś i codziennie o 8.15 wiecz. farsa „Hurra! Jest chłopczyk".

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY: Dziś przy ul. Strzeleckiej 11/13 „Moralność pani Dulskiej" z Haliną Buczyńską.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19): Sztuka Niemirowicza-Danczenki „Cena życia". Przedstawienia odbywają się w piątki, soboty i niedziele o godz. 20

ŻYDOWSKI TEATR REPREZENTACYJNY (Nowości, Bielańska 5): Codziennie o godz. 9.15 komedia muzyczna „Błądzące Gwiazdy".

TEATR SZKOLNY REDUTY: W niedzielę 17 b. m. o godz. 12 w poł. w sali teatru Ateneum „Wigilia" Dickensa w adaptacji Janiny Morawskiej.

RECITAL SKRZYPCOWY W KONSERWATORIUM. Dziś w sobotę 16 bm. o godz. 20.15 odbędzie się w sali Konserwatorium zapowiedziany recital skrzypcowy znanego

Z FILHARMONII. W niedzielę, odbędzie się poranek muzyczny pod dyrekcją p. Józefa Ozimińskiego. Program wypełnią utwory Mozarta i Beethovena.

BAJ — KUKIEŁKOWY TEATR DLA DZIECI w sali Konserwatorium (Okólnik 1) w niedzielę dn. 17 b. m. o godz. 16-ej widowisko p. t. „Cztery mile za piec".

TEATR DLA DZIECI T. ORTYMA (Kredytowa 14). W niedzielę o 12 pp. i 4 pp. „Pan Twardowski na Księżycu" T. Ortyma z muzyką F. Chopina, S. Moniuszki i Ilii Sac.

skrzypka Stanisława Frydberga.

CYRK. Codziennie o 8.15 (wtorki, środy, soboty i święta o 4.30 i 8.15) Noworoczny program nowości i grupa tygrysów bengalskich.

Co wyświetlają Kina?

APOLLO: „Ada, to nie wypada".
ADRIA: „Pan z milionami".
ANTINEA: „Czerwony Sułtan" i „Pościg za cieniem".
AMOR: „Mam lat 19" i „Potępieniec".
ACRON: „Burłak z nad Wołgi".
AS: „Pan Twardowski".
ATLANTIC: „Jak się wam podoba" z Elżbietą Beregner.
BAŁTYK: „Lekkoduch".
BIS: „Serce ze stali" i „Melodia wielkiego miasta".
CAPITOL: „30 karatów szczęścia".

CASINO: „Barbara Radziwiłłówna" ze Smosarską.

COLOSSEUM: „Amerykańska awantura".
CZARY: „Pod dwiema flagami".
ELITE: „Czarny anioł" i „Wiedeń, miasto moich marzeń".
EUROPA: „San Francisco".
FAMA: „Ręce na stole" i „Ostatni miliarder".
FLORIDA „Piekielny wąwóz" i „Takie są dziewczęta".
FORUM: „Ostatni poganin" i „Metropolitan".
FILHARMONIA: „Stradivari".
GDYNIA: „Bolek i Lolek".
HOLLYWOOD: „Romans w Budapeszcie" i rewia.

HELIOS: „Jadzia" ze Smosarską.
KOMETA: „Tysiąc taktów miłości" i rewia.

ITALIA: „Władca Kalifornii".
IMPERIAL: „Jej pierwsza miłość".
LOS: „Wyprawy krzyżowe".
MASKA: „Sekrety marynarki wojennej" i „Nasz chleb powszedni".
MINERWA: „Manewry miłosne" i „Poławiacze skarbów".
MAJESTIC: „Rok 2000".

METRO: „Szyfr Nr. 77" i rewia.
MEWA: „Prawo do szczęścia" i „Ręce na stole".
MUCHA: „Audiencja w Ischlu" i „Papua".
NOWA TOMBOLA: „Panowie w cylindrach" i „Szkarłatny kwiat".
MIEJSKIE: „Król kobiet".

OKO PRASKIE: „Czarny anioł" i „Cygańskie dziewczę".
PAN: „Papa się żeni".

PETIT TRIANON: „Żona w złotej klatce" i „Na zgliszczach szczęścia".
POPULARNY: „Kapitan Blod" i rewia.
PROMIEŃ: „Biała parada" i „Świat jest zakochany".
PRAGA: „Pan Twardowski" i rewia.
RAJ: „Złoto".
RIALTO: „Jego złota rybka".
RIVIERA: „Osaczona" i „Mleczna droga".
RENA: „Bolek i Lolek".
ROMA: „Biały anioł".
ROXY: „Buster Grabbe" i „Wyprawa na Mango".
SFINKS: „Pasteur" z Munim.
SOKÓŁ: „Katarzynka" z Fr. Gaal.
SORRENTO: „Z pamiętnika detektywa" i „Świat idzie naprzód".
STUDIO: „Furia".
STYLOWY: „Romeo i Julia" wg. Szekspira.
ŚWIATOWID: „Szczepko i Tońko".
TON: „Dzisiejsze czasy" z Chaplinem.

UCIECHA: „Mayerling".
UNIA: „Jego wielka miłość" i rewia.

Z teatrów warszawskich

TEATR KAMERALNY: Tajemnica lekarska (Dr. Anna Delbrück), Władysława Fodora. Przekład Władysława Krzemińskiego.

Tytuł tej sztuki jest właściwie trochę bałamutny. Nie „tajemnica lekarska" bynajmniej jest osią akcji, lecz stosunek wzajemny niezbyt dobranego stadła małżeńskiego stadła małżeńskiego: dr. med. Anny Delbrück i jej męża Jana, malarza.

Autor węgierski porusza tutaj wcale ciekawe i aktualne zagadnienie — wpływu pracy zawodowej żony na błogostan małżeński zakochanej zresztą w sobie pary.

Tylko gdy żona, zajęta pracą zawodową, od rana do nocy czas spędza w klinice lub na wizytach u pacjentów i przychodzi do domu zmęczona i bez sił, by się przespać i nabrać energii do nowej pracy codziennej i wysiłku, — mąż stęskniony i rozdrażniony, nie mogąc doczekać się powrotu żony, która nawet nocą asystuje przy operacjach, zaczyna się od niej oddalać i zbliża się do siostry żony Marty, domatorki, jedynej towarzyszki swego osamotnienia.

Skutki tego zbliżenia nie każą na siebie długo czekać. Marta zachodzi w ciążę, a siostra lekarka, odkrywszy jej tajemnicę, pod pozorem zmiany swego stosunku do męża, ustępuje go siostrze, udając męża, ustępuje go siostrze, udając przed nim, że nic nie wie o ich wzajemnym stosunku.

W tym wypadku stwierdzić trzeba, że owa tajemnica zawodowa nie jest wcale tym węzłem dramatycznym, któryby dał się wysunąć na czoło sztuki jak rzecz zasadnicza.

Wręcz przeciwnie, zasadniczym zagadnieniem tej sztuki wydaje się być konflikt w sercu lekarki między potrzebami serca a obowiązkiem pracy zawodowej.

Przyznać jednak trzeba, że ten konflikt jest rozwinięty dość słabo, wyraża się nie tyle w grze uczuć, myśli i wyobrażeń, ile w braku czasu, zmęczeniu i prostracji.

Sprowadzono go tutaj z głębszych przeżyć psychicznych na poziom procesów czysto fizjologicznych. Bohaterka zresztą Fodora nie jest zdolna do głębszych przeżyć uczuciowych, patrząc na sprawy miłosne ze stanowiska lekarskiego, jako na przejaw funkcji czysto fizjologicznych. Nie dziwi jej dlatego wcale ani nieo burza bliższy stosunek męża z siostrą ani przygodne jego stosunki z modelkami.

Z tego jednak powodu — ponieważ wszystko jest naturalne i zrozumiałe, nic się tu właściwie nie dzieje, nie ma paliwa ani do komedii ani do tragedii. Sztuka jest trochę ciężka i nudnawa, w problematyce jałowa, w fakturze — uboga dość i prymitywna.

Ubocznym motywem wcale zresztą ciekawym będzie stosunek lekarki Anny do jej profesora i mistrza, współżycie mające szanse do przejścia w erotyzm na gruncie jedności zainteresowań zawodowych i stałej współpracy. Sądząc z moralistyki istałej współpracy z moralistyki autora — ten właśnie stosunek zapowiada się jako trwalszy.

Sztukę wystawiono starannie w reżyserii Ireny Grywińskiej, która z powodzeniem kreowała zarazem rolę tytułową, nadając postaci lekarki zawodową trzeźwość i przyczajoną wybuchowość, zwarzonych refleksją, uczuć.

Miękkim i bezradnie unoszonym na fali zmysłowości malarzem był p. Karol Benda. Postać profesora świetnie uwypuklił, nadając jej jakiś patos niedopowiedzenia — Karol Adwentowicz.

W pozostałych rolach chlubnie i obiecująco się wyróżnili:: pp. Alina Skubniewska w roli Marty i Stanisław Kwaskowski w roli Pacjenta.

Pomysłowe dekoracje komponował p. prof. Stanisław Jarocki.

J. N. M.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.